

ПАГОНЯ

№ 11 (158)

15 - 21 сакавіка 1996 г.

Кошт свабодны

**ЧЫМ СКОНЧЫЦЦА
НОВАЯ
РЭВАЛЮЦЫЯ?**
- ст. 2.

**"НАСИЛЬНО
МИЛ
НЕ БУДЕШЬ"**
- ст. 4.

**ДЗЬВЕ ФРАЎ
ПІЛІ КАВУ,
А НАМ - СЬВЯТА**
- ст. 8.

**ПРАГРАМА ТЭЛЕБА-
ЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ:**
Менск - Варшава - Мас-
ква - Санкт-Пецярбург

ДЗЕНЬ ЗГВАЛЧАНАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

Успамінаў пра тое, што 15 сакавіка ўсёнароднае сьвята - Дзень Канстытуцыі, - у афіцыйных сродках масавай інфармацыі няма. Маўчаць. І ёсьць пра што маўчаць.

Які артыкул не прачытаеш, уражаньне такое, што штосьці ня так. Ці то мы, «народ Беларусі» і нашае «начальства», па-рознаму разумеем сэнс, здавалася б, агульнавядомых слоў. Ці то мы жывем з імі па розных Канстытуцыях: мы - па той, што прыняў Вярхоўны Савет 2 гады назад, а «начальства» - па той, якую яму патаемна адусіх «спусьціў» прэзідэнт. Інакш з чаго б гэта ён рабіў бы такія «праколы», калі амаль усе яго ўказы і дзеянні аб'яўляюцца неканстытуцыйнымі?

Многія з нас і дагэтуль паблажліва глядзяць на выбрыкі «ўсёнародаабранага». Маўляў, парушыў Канстытуцыю, што з таго? А дарма, бо парушае наш прэзідэнт дакумант, пры выкананьні якога (а гэта яго службовы абавязак) нам усім жылося б лепш і спакойней. Калі ў Вас няма працы, калі Вам своечасова ня

выплацілі заробленых Вам грошай, то ведайце, што ў гэтых і шмат яшчэ ў якіх выпадках парушаецца Канстытуцыя - Асноўны Закон.

Калі чалавек, якому аказаны ДАВЕР арганізаваць

наша з Вамі жыццё па Асноўнаму Закону сьвядома ці несьвядома парушае гэты Закон, альбо ня ўмее наладзіць наша жыццё так, як запісана ў гэтым Законе, - такіх людзей трэбагнаць. Паганай мятлой. І чым хутчэй гэта адбудзецца, тым будзе лепш. Для Вас, Ваших блізкіх, Ваших родных...

Падыміце ў гэты дзень «хрушчоўскую» шклянку за Вашы падмануты надзеі і спадзяваньні. Паманіце згвалчаную Лукашэнкам Канстытуцыю. У адрозьненне ад яго і ягоных «вертыкальных» (былой партнаменклатуры), у Вас ёсьць інтарэс шанаваць гэты дакумант.

Мікола ТУРАВЕЦ.

ПАЗЫЧАНЫ ХЛЕБ ЕШ ДЫ АГЛЯДАЙСЯ

За атрыманьнем банкаўскага крэдыту для пагашэньня запазыкі па зароботнай плаце зьвярнуліся 222 прамысловыя прадпрыемствы і ўстановы вобласці. Толькі лічаны адзінкі змаглі разьлічыцца з рабочымі самі. Сума атрыманых крэдытаў склала каля 50 мільярдаў рублёў. На дзень выхаду гэтага нумару «ПАГОНЫ» запазычаная за мінулы год і студзень 1996 году зарплата выплачана паўсюдна.

Калі ж будзе выплачана зарплата за люты — невядома. Толькі ўстановы Народнай адукацыі вобласці недаатрымалі ад дзяржавы ў лютым на зарплату 25 мільярдаў.

В.ДРЭМА.

ПАЗЫЧЫЛІ...

ЗА КОШТ ДЗЯЦЕЙ!

На гарадзенскім аб'яднаньні надомнай працы людзі нарэшце атрымалі зарплату, якую ім не плацілі з кастрычніка мінулага году. Беспрацэнтную ссуду ў 350 мільёнаў рублёў выдзяліў прадпрыемству з сродкаў пазабюджэтнага фонду на ўтрыманьне дзіцячых дашкольных устаноў гарадзенскі выканкам. Да пачатку лета аб'яднаньне павінна разьлічыцца з гэтай пазыкай.

Вітаўт РУДНІК.

ЯКОЙ ПАВІННА БЫЦЬ РЭФОРМА АПК БЕЛАРУСІ?

Адказ на гэтае пытаньне ў сёняшняй сітуацыі зусім ня просты. Калі б рэформы пачаліся ў 1991 годзе, дык іх тэмпы былі б зусім іншымі, чым зараз. У той час аграпрамысловы комплекс Беларусі ўяўляў сабой структуру з моцным вытворчым патэнцыялам. Толькі грамадзкі сектар сельскай гаспадаркі рэспублікі выабляў у разьліку на душу насельніцтва 720 кг малака (другі паказчык у сьвеце), 116 кг мяса (трэцяе месца пасля ЗША і Вугрыі), больш 800 кг зерня, звыш 1100 кг бульбы. Сярэдні надой малака ад адной каровы склаў 3218 кг, сярэднесутачны прыбаўленьні ў вазе жывёлы і сьвіней на вырошчваньні і адкорме былі 496 і 388 адпаведна. Ураджайнасьць зернавых дасягнула 27 ц/га, бульбы - 173 ц/га, льновалакна - 3,5 ц/га, цукровых буракоў - 320 ц/га. Значная частка прадукцыі вывозілася за межы рэспублікі.

Дастаткова моцнай была энэргаўзброенасьць. У калгасах і саўгасах налічвалася 74 тысячы грузавых аўтамабіляў, 135 тысяч трактараў, 30,3 тысяч зернаўборачных камбайнаў. Натуральная ўрадлівасьць глебы амаль паўсюль мела станоўчы баланс гумусу. Рэформы АПК у тым стане пайшлі б менш хварабліва, з меншымі стратамі. Аднак урад пры патуральніцтве Вярхоўнага Савету 12 скліканьня папросту «заболтаў» іх, 5 гадоў былі страчаныя незваротна. За гэты час сельская гаспадарка, як і ўся эканоміка, па сутнасьці падверглася сакрушальнаму разгрому.

Вытворчасць мяса ўпала амаль у тры разы, малака - больш чым у два разы, зерня - на адну трэцюю, картофеля - ў два з большым разы і г.д. Пагоршылася тэхнічная забясьпечанасьць гаспадаркі. Колькасьць дзейных трактараў і грузавых аўтамабіляў у 1995 годзе складала каля 70% да 1990 году, зерневых камбайнаў засталася 1/3. Больш чым у 20 разнаўстаў адмоўным баланс гумусу. Працягваюцца страты пагалоўя ўсіх відаў жывёлы. Упершыню за апошнія 25 гадоў спажываньне ўласнай прадукцыі не пакрывае патрэбных нормаў. Так, у 1995 годзе спажываньне мяса складала каля 40 кг ці 60% ад нормы, малака - 240 кг ці 72% ад нормы, хлеба - каля 75%. Амаль 1/3 калгасаў ці дзяржгасаў ці збанкрутавала, ці знаходзіцца на мяжы банкруцтва.

Нават у гэтых умовах, напярэдадні поўнага

краху, кіраўніцтва рэспублікі не прымае практычна ніякіх мераў па ўратаваньню галоўнай галіны эканомікі. Распрацаваную групай заангажаваных Кабінетам Міністраў і Мінсельгаспрамам навукоўцаў, праграму рэфармаваньня АПК нават з вялікай нацяжкай нельга прызнаць праграмай. Яна ня мае практычна ніякай канцэпцыі, акрамя блытаных пажаданьняў. Але затое зьмяшчае такія опусы, якім месца ў кнізе рэкордаў Гінэса. Напрыклад, аўтары прызнаюць прыватную ўласнасьць толькі на тую зямлю, на якой стаяць збудаваньні, якія знаходзяцца ў прыватнай уласнасьці.

Аналагічны шэдэўр выдаецца ў выглядзе калектыўна-долевай уласнасьці як разнавіднасьці прыватнай. Гэта ўвогуле, бо з гарохаў і мякінай. Дадзенае паняцьце ня мае адноснаў да ўласнасьці. У ім зьмешаны форма карыстаньня ўласнасьці (калектыўная) і форма разьмеркаваньня даходу (долевая).

Увогуле, складаецца ўражаньне, што аўтары праграмы самі не заўсёды разумеюць тое, пра што пішуць. У той час у мэтах вывучэньня і абагульненьня досведу правядзеньня аграрнай рэформы ў краінах Усходняй Эўропы, Грамадзкі навукова-аналітычны цэнтр «Беларуская перспектыва» правёў 14-15 сьнежня 1995 году навуковую канфэрэнцыю на тэму «Праблемы рыначных рэформаў сельскай гаспадаркі ў краінах Усходняй Эўропы». У канфэрэнцыі прынялі ўдзел доктары эканамічных навук, прафесар Э.Сагайдак (Агульнарэсейскі

НДІ эканомікі сельскай гаспадаркі, г. Масква), доктар эканамічных навук, прафесар К.Пурвінскас (Старшыня праўленьня сялянскай партыі, Летува), прафесар М.Там (Эстонскі сельскагаспадарчы ўніверсітэт, г. Тарту), У.Ватсел і В.Аасмас (Камітэт па зямельнай рэформе Эстоніі), акадэмік І.Уньціле (Малдавія) і Ю.Тыцу (Камітэт па зямельнай рэформе Малдавіі), В.Сапко і Г.Пархоменка (Камітэт па зямельных рэформах Украіны), доктар эканамічных навук Б.Бучкова і кандыдат эканамічных навук Я.Пётэрова (Чэшскі аграрны ўніверсітэт, Прага), прафесар Вішнёўскі і доктар Я.Мурга (Сельскагаспадарчы інстытут, г. Нітра, Славенія), прафесар Т.Дыбовскі (Інстытут эканамічных праблем, Г. Варшава), намеснік міністра сельскай гаспадаркі ва ўрадзе Т.Мазавецкага, доктар А.Потак (Аграрная акадэмія Польшчы). З беларускага боку ўдзельнічалі дэпутаты Вярхоўнага Савету Беларусі 13 скліканьня, супрацоўнікі апарату прэзідэнта Вярхоўнага Савету, Кабінету Міністраў, навукоўцы Акадэміі навук Беларусі, НДІ і іншых ВУН краіны, спецыялісты Камітэту па зямельных рэсурсах, кіраўнікі гаспадарак, фермеры, прадстаўнікі «Нацыянальнага Банку», ВА «Белгэадэзія», а таксама з шэрагу міжнародных арганізацый (Фонд Сораса, Амерыканская карпарацыя садзеньня фермерскаму руху за мяжой «Вокс»).

(Працяг на стар. 3)

«КАЛОЖСКАЕ» ПРАПАЛА. ЧАРГА «СТАРОГА ЗАМКУ»?

Добра вядомая ў краіне марка лідзкага піва «Стары замак» у хуткім часе, напэўна, будзе вымушаная зьняць сваю этыкетку. На ёй завадзкі мастак намалёваў чамусьці замест лідзкага замку выяву царквы абарончага тыпу ў Мураванцы. Супраць гэтага выступілі настаўніцкі гэтага парафіі і яе прыхаджане.

Варта нагадаць, што нядаўна такая ж гісторыя была і з «Каложскім» півам гарадзенскага піўзавода, якое пасля пратэстаў праваслаўных вернікаў і сьвятара Каложы перастала выпускацца.

В.М.

СУДЗІЦЬ БАНКІРАЎ ЗАРАЗ У МОДЗЕ

На працягу ўсяго гэтага тыдня ў народным судзе Ленінскага раёну Горадні працягваўся допыт сьведкаў у судовай справе, якая пагражае выліцца ва ўзорна-паказальны працэс. На лаўцы падсудных апынуўся былы ўпраўляючы Гарадзёнскага аддзяленьня «Віткамбанку», а зараз намеснік дырэктара фірмы «Пушэ» Віктар Асіпенка.

У віну яму ставіцца зьлюжываньне службовым становішчам, якое выплывае ў нанясеьне банку страты ў памеры 15 мільярдаў 459 мільёнаў 520 тысячаў рублёў. Як гаворыцца ў абвінавачаньні заключэньні, на працягу студзеня-лютага 1995 году сп. Асіпенка выдаў фірмам «Экспрэс-сэрвіс», «Пакт» і «Бэта», якія ўпраўляліся адным чалавекам, Віктарам Курсам, крэдыты ў памерах, якія значна перавышалі яго паўнамоцтвы. Так, фірма «Пакт» атрымала 1-мільярд 112 мільёнаў рублёў, у той час як ўпраўляючы аддзяленьня банку самастойна, бяз згоды вышэйшага кіраўніцтва, мог выдаць ня больш за зьнешлікім мільёнаў (суме, роўнай у дзень выдачы крэдыту дзесьці тысячам долараў).

«Экспрэс-сэрвіс» атрымаў у банку 742 мільёны, а «Бэта» - 932 мільёны рублёў. Усе тры фірмы крэдыты не вярнулі, а ў верасьні 1995 году былі прызнаныя банкрутамі. У выніку гэтага, «Віткамбанк» панёс вялізныя страты, але сп. Асіпенка ў банку тады ўжо не працаваў, бо быў звольнены ў сакавіку 1995 году з працы.

Разгляд гэтай крымінальнай справы, узбуджанай у чэрвені мінулага году, пачаўся ў судзе 6 сакавіка. Выслухоўшы абвінавачаньні, Віктар Асіпенка віну сваю не прызнаў.

Віцук МАЛЬСЬКІ.

15 - 21 сакавіка 1996 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

СОЙМ БНФ
«АДРАДЖЭНЬНЕ»

9 сакавіка 1996 году ў Менску адбыўся чарговы сойм Беларускага Народнага Фронту «Адраджэньне». На сойме былі разгледжаны пытанні: «Аб пагрозе суверэнітэту і дзяржаўнасці Беларусі», «Пра 78-я ўгодкі незалежнасці БНР», «Пра праблемы Чарнобыля і задачы Фронту».

Сябры Сойму ахарактарызавалі сітуацыю на Беларусі як стан унутранай акупацыі і параўналі наш час з часам трэцяга разбору Рэчы Паспалітай. Тады пад рулямі расейскіх гарматаў Сойм у Горадні даў згоду на ліквідацыю ўласнай краіны. Сёння Вярхоўны Савет здае агенту расейскіх спецслужбаў і стаўленікаў крымінальнага капіталу пазіцыю за пазіцыяй. Без абмеркавання зацверджаны на пасадзе генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь В. Капітан. Зацверджаны і бюджэт на 1996 год, таксама без абмеркавання. Як быццам для таго, каб ускласці ўсю адказнасць на Лукашэнка, але на самой справе Вярхоўны Савет у выніку гэтага кроку ўзяў

усю адказнасць на сябе, у тым ліку і за тыя мільярды, якія пойдуць у пазабюджэтны прэзідэнцкі фонд і з якога знікаюць невядома куды.

Сяргей Навумчык назваў БНФ адзінайсілай, якая паслядоўна выступае за абарону інтарэсаў Беларусі. Такую пазіцыю ў рэзкай форме апратэставаў Юры Хадзька, заклікаўшы фронт да паслядоўнай палітыкі супрацоўніцтва з усімі антылукашэнкаўскімі сіламі і пошуку новых саюзнікаў.

На сойме выступіў намеснік сакратара ўправы Народнага Руху Украіны Вячаслаў Каваль.

Сойм прыняў заяву «Аб гандлі дзяржаўным суверэнітэтам Беларусі», зварот «Да Дня незалежнасці Беларусі 25 сакавіка», зварот да Народнага Руху і ўсіх палітычных сілаў Украіны.

Станіслаў СУДНІК.

Да Дня незалежнасці Беларусі
25 Сакавіка

Зварот Сойму Беларускага Народнага Фронту

Шаноўныя суайчыннікі!

Ад душы віншуем вас з вялікім святам - Днём незалежнасці Беларусі, якое адзначаецца з 1918 году, калі была абвешчана незалежнасць Беларускай Народнай Рэспублікі.

Бекавую мару беларускага народу - незалежнае і свабоднае дзяржаўнае жыццё Беларусі - набліжалі сваім змаганнем многія пакаленні нашых продкаў. Мы памятаем вялікіх дзяржаўных дзеячоў старажытнай Беларусі: Усяслава Полацкага і Вітаўта Вялікага, Льва Сапегу і Канстанціна Астрожскага. Мы схіляем галовы перад памяццю змгору за свабоду і незалежнасць Беларусі Андрэя Тадэвуша Касцюшкі і Кастюся Каліноўскага. Мы называем пайменна герояў БНР і духоўных правадыроў нацыі, якія

адстойвалі толькі што адраджаную незалежнасць перад замахамі суседніх імперскіх драпежнікаў, - Антона Луцкевіча і Янку Купалу, Вацлава Ластоўскага і Кастюся Езавітава, слугіх змагароў і ўсіх іншых.

Якімі ж нікчэмнымі выглядаюць на фоне гэтых вопатаў духу тыя палітычныя спекулянты, што цяпер дарваліся да ўлады ў Беларусі і прадаюць Маскве здабытую працаю і крывёю многіх пакаленняў беларусаў незалежнасць нашай краіны. Гэта яны, ненавісьнікі нашага народу і нашай незалежнасці, давалі краіну да палітычнага і духоўнага крызісу, эканоміку Беларусі да развалу, а большасць людзей - да жабрацтва.

Ідэалы 25 Сакавіка 1918 г. і абвешчаныя III Устаўною граматаю Беларускай Народнай Рэспублікі, - гэта каштоўнасці, супольныя для свабодных людзей эўрапейскай цывілізацыі: асноўныя дэмакратычныя свабоды і дзяржаўная незалежнасць краіны. Сапраўды: без незалежнасці ня будзе ані свабоды, ані дэмакратыі, ані эканамічнага працвітанья.

Свята незалежнасці 25 Сакавіка сёлета будзе днём пратэсту. Гэта пратэст супраць антыдзяржаўнай палітыкі Лукашэнка, схаванай на фактычнае знішчэнне незалежнага існавання краіны, супраць антынароднай эканамічнай палітыкі, супраць патаптанья дэмакратычных свабод і падставовых правоў чалавека.

25 Сакавіка - гэта свята ўсіх тых, каму дарагая незалежнасць і Свабода, хто мае гістарычную памяць і хто гатовы адстойваць будучыню нашай дарагой Бацькаўшчыны.

Жыве Беларусь!

Аб гандлі дзяржаўным суверэнітэтам Беларусі
Заява Сойму Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне"

У канцы лютага гэтага году ў час візиту А. Лукашэнка ў Маскву перад усім сьветам быў прадэманстраваны цынічны гандаль беларускім суверэнітэтам, нацыянальнымі і эканамічнымі інтарэсамі Беларусі. Кіраўніцтва БНФ у сваёй заяве ўжо на другі дзень пасля маскоўскіх падзеяў дало афіцыйную ацэнку гэтай палітыцы.

І Лукашэнка, і Ельцын дэманстравалі «яднаньне», маючы кожны свае прыватныя інтарэсы. Ельцын, ажыццяўляючы генацыду Чачні і церпячы там паражэнні, хоча за кошт паглынання Беларусі выйграць прэзідэнцкія выбары. Лукашэнка, не зважаючы на парламант і законы, спадзяецца на ўмацаваньне свайго адзінаасобнага рэжыму і праз гвалтоўнае ўвядзеньне падвойнага грамадзянства, спадзяецца на прастол расейскай улады.

Палітычны цынізм падмацаваны пагадненьнем аб такзваным «кулявым» вар'янце, згодна з якім Лукашэнка дараваў Расеі яе рэальныя запасы нафты і газу ў нашай краіне, а Ельцын Беларусі - прапагандысцка-міфічныя. Спецыялісты ведаюць, што Беларусь ня мае ніякай дзяржаўнай запасаўнасці перад Расеяй ні па нафце, ні па іншых таварах. Неплацёжаздольныя расейскія прадпрыемствы таксама ня выплацілі Беларусі трыльёны рублёў. Доўг жа Беларусі расейскаму Газпраму ў 910 мільянаў долараў патрабуе ўважлівага аналізу. Расея ня плоціць Беларусі больш мільярда долараў за транзіт і знаходжанне свайго войска на нашай тэрыторыі, якое павінна было быць выведзена да 1996 году. Рэальны дзяржаўны доўг Расеі нам па кампенсацыі за

Чарнобыль складае каля 30 мільярдаў долараў ЗША.

А. Лукашэнка адзінаасобна заявіў, што ўсё гэта даруе Ельцыну. І ўсё гэта дзеля прывідных перспектываў умацавання і пашырэння свайго асабістага ўладу.

Мы ацэньваем заявы і дзеянні А. Лукашэнка ў Маскве як авантурныя, як здраду нацыянальным інтарэсам Беларусі. Яны ўтрымліваюць элементы дзяржаўнага злачынства. Чалавек на пасадзе прэзідэнта, які ненавідзіць сваю дзяржаву, беларускую мову, беларускія сімвалы, беларускую культуру і нацыю, гандлюе інтарэсамі Беларусі, стварае для пэўных груп магчымасці мець крымінальныя даходы. Нядзіўна, што рэжым Лукашэнка прыступіў да адмаўлення ад чарнобыльскай праблемы ў нашай чарнобыльскай краіне.

Але якімі б злачыннымі, страшнымі не былі дзеянні асобы, узурпаваўшы яе правы і ўсю ўладу, існуе Закон, Канстытуцыя, Крымінальны Кодэкс. Закон павінен дзейнічаць абавязкова і ніхто ня можа ўцячы ад адказнасці за дзяржаўнае злачынства. Мы перакананыя, што час адказнасці набліжаецца і ня будзе мець тэрміну даўнасці. Ня можа беларускае грамадства, інтэлігенцыя, рабочыя, суды і парламант, служачыя і студэнты, пракуратура і партыі, дэпутаты і міністры, прадстаўнікі юрыспрудэнцыі і медыцыны ўвесь час заставацца сыяпымі, абьякавымі да свайго лёсу, прыніжацца і зневажаць сваю годнасць. Краіна ў небяспецы.

24 сакавіка гэтага году ў гонар 78-х годкаў абвешчэння Незалежнасці Беларускай На-

роднай Рэспублікі Народным Фронтам ладзіцца мітынг у абарону Канстытуцыі, суверэнітэту, сацыяльнай і нацыянальнай будучыні беларускага народу. Мерапрыемства пачнецца а 12-й гадзіне шэсьцем з плошчы Незалежнасці. Надыходзіць час рашучага пратэсту. Нельга жыць у знявазе, у сораме, у зьдзеке бескультурных людзей з каштоўнасцяў нацыі. Нельга быць заложнікамі хваравітых натураў, амбіцыяў, папулізму і некампетэнтнасці. Мы спадзімся, што Закон, розум і здаровы сэнс скажуць сваё важнае вызначальнае слова.

Да Народнага Руху і ўсіх
палітычных сілаў Украіны

Зварот Сойму Беларускага Народнага Фронту

Вельмі шаноўныя калегі, сябры, браты!

Звяртаемся да вас ў надзвычай цяжкі для Беларусі час. Над нашай Бацькаўшчынай нависла пагроза страты незалежнасці і разрабавання нацыянальных багаццяў. Краіна апынулася ва ўладзе расейскіх спецслужбаў і іхных стаўленікаў. Растання беларускія нацыянальныя дзяржаўныя сімвалы і вернутыя камуністычныя, разбураюцца беларуская школа, забараняюцца беларускія падручнікі, ідуць пад нож беларускія энцыклапедыі. На беларускім тэлебачанні і радыё ўжо амаль не чуваць беларускай мовы. Прэзідэнт прылюдна ганьбіць беларускую незалежнасць, мову, гістарычныя сьвятыні.

Разам са знішчэннем усяго беларускага адбываецца інтэнсіўная крывілізацыя ўлады.

ЧЫМ СКОНЧЫЦЦА НОВАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ?

Як і ўсім савецкім людзям 1960 году нараджэння, аўтару давялося вывучаць гісторыю. Як зараз памятаю, мяне абуралі гладытар Спартак - ён, бачыш ты, перагарнуў да гары нагамі Рымскую Імперыю. І дзеля чаго? Хацеў зрабіцца рабаўладальнікам разам са сваімі сябрамі. Вось табе, баценька М. Джылас, і новы клас. Але нешта мне ніяк не ўдавалася засвоіць гісторыю на цвёрдую "пяцёрку". Матка мне казалася, што гэта так лёгка і так цікава - як казачкі чытаць. Хіба што, аўтар успрымаў гэта занадта літаральна, між тым, як гісторыя - справа сур'ёзная.

І толькі зараз давялося ўсвядоміць, наколькі меў рацыю мой камандзір узводу, які, прывіваючы нам навыкі вайскова-ўліковай спецыяльнасці, казаў: «Байцы, вучыцеся цяпер, зразумееце потым». Літаральна нядаўна аўтар зразумев сэнс падзей кастрычнікай рэвалюцыі і экстрапаліраваў яго на сучасныя абставіны грамадскага жыцця Рэспублікі Беларусь.

Напачатку більшавікі разлічвалі на большыню ва Устаноўчым Сходзе, аднак прадстаўнікоў іхняй партыі там аказалася ледзь пятая частка. Прышлось зрабіць Устаноўчаму Сходу прапанову, ад якой ён ня мог адмовіцца. Аналагічна наш Пан Прэзідэнт разлічваў на Вярхоўны Савет, а потым расчаравана зрабіў яму тую ж прапанову.

Спачатку більшавікі арганізавалі так званую «чырвонагвардзейскую атаку на капітал», і, па словах Леніна, думалі, што па камуністычнаму загалу будзе выконвацца вытворчасць і размеркаванне (т. 44 с. 165). Аднак атака правалілася. Тады Ленін увёў НЭП. Гэтак сама і Пан Прэзідэнт. Калі заводы не запусціліся самі сабой, а «каляровыя лядоўні» такі засталіся на складах, ён прыняў праграму выйсця з крызісу, такую ж непаслядоўна абмежаваную, як і НЭП.

Калі стаўка на кіраванне дзяржавай кухаркамі і матросамі правалілася, більшавікі прыцягнулі царскіх «спецаў». Так і Пан Прэзідэнт зрабіў апору на наменклатуру, гэтак сама як і більшавікі, трымаючы на кручкі. Більшавікам кіраваў і пераўтвараў грамадзкія дачыненні перахаджалі законы і суды, і більшавікі выкінулі ўсё гэта на сьметнік. І ў нас адбылося тое самае.

Саратнікі більшавікоў, якія напачатку супрацоўнічалі з імі, потым былі выгнаныя з адміністрацыі ўсіх уэржуняў. Лёс Захаранкі, Багданкевіча, Фядуты і іншых сьведчыць пра тыя ж тэндэнцыі. Дзя абрунтавання рэвалюцыйнага тэрору більшавікі спасылаліся на Маркса і вопыт Французкай рэвалюцыі, у нас - спасылкі на Гітлера і вопыт Трэцяга Рэйху.

Для таго, каб аднавіць эканоміку, більшавікі запрасілі замежных канцэсіянераў, самыя сквапныя і бессаромныя капіталісты кліюнілі і засталіся з носам. Більшавікі параходамі адпраўлялі ў эміграцыю

інтэлектуалаў, у нас за мяжу паступова перамяшчаюцца ня толькі газеты, але ўсё культурнае жыццё.

Більшавікі, якія прэтэндавалі на тое, што яны выяўляюць інтарэсы большыні народа, эксплуатавалі гэты народ горш, чым рабаўладальнікі старажытнага Рыма, бо тыя рабавалі кармілі, а ў камуністаў народ паміраў з голаду. Падобна на тое, што ў снажыванні харчавання беларусы дзесьці ў канцы ўсіх магчымых сьпісаў.

Экспансія більшавікоў выяўлялася як імкненьне да сусветнай рэвалюцыі. У нас - панславізм...

Дык што ты, аўтар, хочаш сказаць, што Пан Прэзідэнт - камуніст? Не. Аўтар разважае, як бы гэта сказаць дакладней. Хіба так: пан Лукашэнка робіць рэвалюцыю ў адзіночку.

Чым скончыцца новая рэвалюцыя? Дык вядома, чым - тэрмідорам, рэстаўрацыяй, дэспатыяй. Але пачакаем, яшчэ ня вечар.

Сяргей САМАСЕЙ.

НЕ РАБІ СЁНЬНЯ ТОЕ, ШТО
МОЖНА ПЕРАНЕСЬЦІ НА ЗАЎТРА

3 сакавіка ў Маладзечне адбылася сустрэча лідара Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі, дэпутата Вярхоўнага Савету сп. С. Багданкевіча і яго калегі сп. В. Шлындзікава з грамадзкіх горада.

З боку сп. Багданкевіча гучала рэзка, часам з уласцівым яму гумарам крытыка палітыкі прэзідэнта і выканаўчай улады. Спроба сарваць сустрэчу і правакацыйныя выкрыкі прадстаўнікоў лукашэнкаўска-камуністычных сіл парываліся вытрымкай і аратарскімі здольнасцямі Станіслава Антонавіча, які на беспадстаўныя выпадкі сваіх апанентаў адказваў ім эканамічным лікбезам.

Адказваючы на пытаньне аб неабходнасці стварэння на глебе абароны незалежнасці руху кшталту Фронту Нацыянальнага Выратавання сп. Шлындзікаў палічыў гэтую справу несвоечасовай.

Алесь ЦАДКО.

ЦІ БУДЗЕ ЗАЎТРА Ў НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ?

Сёння адпуксная (з завода, фабрыкі і г.д.) цана практычна любой прадукцэмаёй рэчы фарміруецца так:

а) у сярэднім 27% цаны - кошт матэрыялаў, энэрганосьбітаў і іншых матэрыяльных затрат на выпрадукаваньне адзінкі тавару;
б) каля 3% - заробак вытворцаў;
в) каля 70% - кошт, уключаны ў цану адзінкі тавару дзяржавай у выглядзе падаткаў і збораў.

Усе гэтыя 70% цаны, выцягнутыя з кішэні пакупніка, ідуць «напрасткі» праз падаткавыя адлічэньні ў казну дзяржавы. Час зразумець, што цэны на тавары павышаюць не камэрсанты ды дзяржаўныя прадпрыемствы, а практычна амаль выключна сама дзяржава праз падаткі, абвешчаныя прэзідэнтам, ...які абвінавачвае на чым сьвет стаіць у гэтым жа самым граху камэрсантаў! Дзе тут праўда, дзе нахабны падман?

Схадзіце на базар і зразумееце, што тыя прадпрымальнікі і камэрсанты, каму ўдаецца завезьці ці выпрадукаваць тавар у абход падаткаў, прадаюць яго значна таньней, чым іх суседзі. Ёўбогуле, на базары цэны ніжэйшыя, чым у крамах.

Паважаныя суайчыннікі! Можа хопіць нам «развешваць вушы» і ўважліва слухаць байкі пра курачку-вертыкаль, якая з дня на дзень пачнесьці залатыяйкі? Намкажуць: падаткі бяруць дзеля таго, каб была багатая дзяржава, каб яна магла дапамагчы тым, хто жыве ў нястачы. Азірніцеся навокал, успомніце апошнія «дапамогі» дзяржавы: павышэньне коштаў на ўсе віды праезду, пазбаўленьне ўсіх грамадзян усякіх ільгот, у два разы ніжэйшы рост пеньсій у параўнаньні з ростам цэн і коштам жыцця, амаль поўная адсутнасьць фінансаваньня медыцыны, вытворчасьці лекаў, бясплатнага забесьпячэньня лекамі малазабыхаўшых, рэзкае зьніжэньне фінансаваньня школ, вышэйшых навучальных устаноў, поўнае матэрыяльнае зьневажаньне навукі і навукоўцаў і г.д. А з другога боку, дзяржаўны бюджэт у 1995 г. разыйшоўся галоўным чынам на фінансаваньне ўладных структур, штатная колькасьць якіх склапа: у 1993 г. - 10574 адзінкі; у 1994 г. - 17 038 адзінак; у 1995 г. - 20 586 адзінак.

Доля сродкаў, выдаткаваных на фінансаваньне народнай гаспадаркі а дагульных сродкаў кансалідаванага бюджэту Беларусі, склапа: у 1994 годзе - 27%, у 1995 годзе: план - 26%, факт - 21% (астатняя працэнт пайшлі на фінансаваньне сілавых структур).

(Працяг. Пачатак на стар. 1)

На жаль, праігнаравалі канфэрэнцыю Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчаваньня, абласныя досьведныя станцыі і большая частка навукова-дасьледчых інстытутаў сельскага гаспадарчага профілю. Калі б аўтары праграмы праслухалі даклады, дык яны пазьбеглі б многіх памылак. З дакладаў і выступленьняў ўдзельнікаў відаць, што для сельскай гаспадаркі ўсіх постсацыялістычных краін характэрны агульныя тэндэнцыі. Да іх залічаюцца зьмяненні зямельных адносінаў з перадачай большай часткі сельгасугоддзяў ад 95% (Чэхія) да 80% (Славакія) у прыватную ўласнасьць (акрамя Расеі, Украіны і Беларусі), фармаваньне разнастайнасьці гаспадараньня (індывідуальныя, фермерскія гаспадаркі, кааператывы, акцыянерныя таварыствы, таварыствы з абмежаванай адказнасьцю ды інш.), дзяржаўная падтрымка вытворцаў незалежна ад формаў уласнасьці. Наданьне поўнай свабоды вытворчай дзейнасьці.

Аграрныя рэформы ва ўсіх краінах таксама маюць агульныя падыходы і схему іх правядзеньня. Паўсюль першапачатковым этапам была распрацоўка агульнай канцэпцыі рэформаў, у якой вызначаліся формы ўласнасьці на сродкі вытворчасці, уключаючы зямлю, іх суадносіны паміж сабой, парадак набываньня зямлі ва ўласнасьць фізічным і юрыдычным асобамі і яе колькасьць, ды іншыя праблемы. Адрозьніваўся прыняцьця канцэпцыі стваралася прававая база рэформы. Для гэтага распрацоўваліся новыя, ці карэктаваліся існуючыя законы і нарматывыныя акты. У Чэхіі, напрыклад, было прынята больш 60 законаў.

Затым, нават паралельна са стварэньнем прававой базы, вялася вялікая падрыхтоўчая праца па зямельнай рэформе. Яна ўключала правядзеньне аб'ектыўнай кадастравай ацэнкі зямляў, вызначэньне зямельных плошчаў для дзяржаўных патрэбаў

У 1996 годзе план - 17%!

Як бачыце, дзяржава абірае кожнага з нас праз цэны і падаткі з кожным днём усё болей, а аддае ўсё меней. Куды ідуць «рэкетаваныя» дзяржавай грошы?

Па-першае, на ўмацаваньне сілавых структур, якія прысягаюць ужо не народу, не дзяржаве, а працадаўцу - прэзідэнту. Нядаўна назначаны Камандуючым унутранымі войскамі МУС Юры Сівакоў па беларускаму тэлебачаньню сказаў: «Мы выконім любой приказ прэзідэнта, - дадаўшы, між іншым, - но не хочось бы мець сітуацыю, калі неабходна будзе выводзіць войска на ўліцы».

Па-другое, на ўтрыманьне ў краіне за кошт яе грамадзян болей 20 кантрольных службаў з вялізарным штатам. У народзе гэта войска называюць «дзяржаўнымі рэкецірамі». Няўжо трох-пяці такіх службаў недастаткова на нашу невялікую краіну з амаль непрацуючай вытворчасцю? Чаму народ працы павінен карміць усе гэтыя службы, ды ўсе вертыкалі з гарызанталі? Калі ўсіх гэтых «семерых с ложкай» і надалей карміць «адному с сошкой», то не адкладваючы трэба ўжо ўводзіць «абмеркаваны» калісьці класікамі марксізма-ленінізма «падатак на паветра» - для кожнага працуючага...

Канешне, усё адносна. Калі гады два таму наш былы сьпікер Шушкевіч стаяў у простым (яшчэ савецкіх часоў) паліто побач з апраўным «з іголаккі» канцлерам Колем, то трохі крыўдна было за нас - пераможцаў у вайне з немцамі. Але цешыў гонар за сумленнасьць нашага, як мы тады яго ў народзе называлі, «прэзідэнта». Цяпер жа, калі абраны намі прэзідэнт выходзіць на людзі ў вопратцы «ад Кардэна» там, ці «ад Дзіора» і выглядае нічым наш горш за Клінтана ці Ельцына, гуляе з імі ў тэнісна ўласным прэзідэнцкім корце, лятае да іх на ўласным прэзідэнцкім самалёце і гэтак далей, не спакушаны ў вялікай палітыцы беларускі абыякаваць усё часцей пытаецца ў суседа побач: «А ці хапае нашаму «бацьку» свайго заробку на ўсе гэтыя ўборы ды падарожжы?». І мабыць у бліжэйшы час наш спачу-

вальны грамадзянін сам прапанаваў вёсцы яшчэ адзін падатак - «на ўтрыманьне асобы прэзідэнта». Ва ўсялякім разе, гэта было б больш сумленным, чым тое, за што цяпер ўзяўся прэзідэнт. Фактычна, пад прыкрыцьцём клопату аб нашым навагоднім стале, Аляксандр Рыгоравіч пачаў гандляваць гарэлкай праз сваю фірму «Торгэкспо», папярэдне вызваліўшы яе ад усіх падаткаў.

Дык ужо час запытацца ў абраных намі правадыроў, куды яны нас вядуць, чаму і навошта абіраюць? Час пакінуць у спакой ўчарашні дзень, ён ужо пражыты, і ніколі нічога заднім розумам не паправіш. Трэба аналізаваць сёньняшні дзень і патрабаваць ад «бацькоўскіх» улад павагі да сябе сёння, а не абяцанкаў накарміць нас заўтра!

Мы, жыхары Беларусі, толькі тады ня будзем дурнейшыму сьвеце народам, калі будзем адстойваць свае жыццёвыя інтарэсы СЭНЬ-НЯ, паважаць сябе, сваю працу і сваю краіну СЭНЬ-НЯ, патрабаваць павагі да сябе СЭНЬ-НЯ! Толькі ў такім выпадку ў нашых дзяцей будзе ЗАЎТРА!

Франц МАМУЛЬ.

ЧЫМ БОЛЬШ ЧАЛАВЕК ПАСІЎНЫ, ТЫМ БЮРАКРАТ МАЦНЕЙШЫ

У Н 2 «Народнай газеты» за 4.01.96 г. зьмешчаны здымак фотакарэспандэнта Сяргея Брушко, дзе 85-гадовы дзед Іван з Менска пілюе пень дрэва, таму што няма чым паліць печку. Працаваў раней на чыгуны. Атрымлівае пеньсію 200 тысяч, даглядае паралізаванага сына. У Беларусі пеньсіянераў 2 мільёны 532 тысячы. Пражыгачны мінімум у студзені гэтага году склаў 980 тысяч. За 30 гадоў працоўнага стажу, вайскоўцам - за 25 гадоў бадзяннця, ужо менш гэтай сумы нельга даваць. Дык куды ж падзёліся 700 тысяч, што не даатрымаў дзед Іван, пеньсіянерка Яўгенія Казлоўская з Бабруйску, Мар'яна Поваль з вёскі Граньдзічы і яе муж?

Разам лічым:

- 300 мільёнаў долараў пайшло на замену дзяржаўнай сімволікі;
- мінусям грошы, што пойдучь на замену сучасных падручнікаў на кнігі савецкага ўзору;
- у 2 разы павялічылася колькасьць чыноўнікаў, у 1994 годзе расходвалася 1,2% бюджэту, а ў 1996 годзе плануецца 3%. У бюджэце 1996 году Упраўленьне справамі прэзідэнта выдзяляецца 250 мільярдаў рублёў;
- за транзыт нафты праз Беларусь мы не атрымліваем 3 мільярды долараў у год;
- за ўтрыманьне расейскіх вайсковых баз

ЭКАНАМІЧНАЯ ЗАГАДКА

Не канкурэнтаздольнасьць беларускіх тавараў на зьнешнім рынку абумоўліваецца іх высокім коштам. Да 25 працэнтаў у гэтым кошце складае кошт энэрганосьбітаў. У той час на Захадзе кошт энэрганосьбітаў у кошце тавару не перавышае 10 працэнтаў.

Сёння самая танная энэргія на Беларусі - гэта электраэнэргія з Летувы. Мы плацім Летуве 1,82 цэнта за кілават/гадзіну. Беларускія электрастанцыі, якія працуюць на «танным» расейскім газе, даюць энэргію коштам каля 3 цэнтаў за кілават/гадзіну. Безумоўна, што іх выгадней зачыніць і купляць усю электраэнэргію ў Летуве.

Нашыя прадпрыемствы плацяць за кілават/гадзіну ўжо па 11-12 цэнтаў, г.зн. у 6-7 разоў даражэй. Загадка: куды ідзе розьніца ў 10 цэнтаў? Каму выгадна энэргетычнае ўдушэньне ўласных прадпрыемстваў?

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

на нашай тэрыторыі таксама не атрымалі ні капейкі;

- Расеі засталася ўся спадчына Савецкага Саюзу: будынкі амбасадаў, нерухомасьць, запасы. Куды толькі дзявалася доля Беларусі?

- згодна Указу N 230 ад 22.11.95 г., з «Торгэкспо» зьняты: мытная пошліна, акцызы, падаткі на дабаўленую вартасьць. Грошы пацякуць у іншую кішэню - «сьпецфонд» прэзідэнта, а гэта яшчэ мінус 320 мільёнаў долараў ЗША;

У 2,5-3 тысячы разоў выраслі цэны на прадукты харчаваньня. Вось чаму вы й прыдумалі, Аляксандр Рыгоравіч, паняцьце «рыначны сацыялізм». Пеньсія і зарплата сацыялістычная, а цэны - капіталістычныя пры сацыялістычнай якасьці;

Чым менш правячая вярхушка траціць на пеньсію і зарплату, тым больш забірае сабе на прывілеі, так званыя дзяржпатрэбы: самалёт, браніраваны «мэрсэдэс», на ўтрыманьне 1800 супрацоўнікаў прэзідэнцкай аховы. І кожнаму з іх трэба плаціць у месяц не менш, чым 4 мільёны рублёў.

Вось куды пайшлі 700 тысяч, якія недадалі кожнаму беларускаму пеньсіянеру.

Г. МАСКАЎЧУК.

ЯКОЙ ПАВІННА БЫЦЬ РЭФОРМА АПК БЕЛАРУСІ?

(дзяржлясфонд, запаведнікі, заказьнікі, радовішчы карысных выкапняў, транспартныя камунікацыі, разьвіцьцё населеных пунктаў і інш. Колькасьць зямляў, якія падлягаюць вяртаньню былым рэпрэсаваным гаспадарам ці іх нашчадкам, плошчы, якія выдзяляюцца бясплатна ў якасьці долевага фонду гаспадарам калгасаў і дзяржгасаў, а таксама рыначны фонд зямлі. Наступным этапам была рэарганізацыя ворганаў дзяржаўнага кіраваньня і рэфармаваньня калгасаў і дзяржгасаў. Пры ўдасканаленьні структураў дзяржаўнага кіраваньня аб'ядналіся міністэрствы і камітэты, там дзе яны былі - у адно Міністэрства сельскай, лясной, воднай гаспадаркі і харчаваньня, скарачаліся ўсе ворганы, непатрэбныя для выкананьня дзяржаўных функцый. Рэфармаваньне гаспадарак здзяйснялася рознымі спосабамі - ад поўнай ліквідацыі (Эстонія, Летува, Чэхія) да паступовага пераўтварэньня ў рыначныя структуры (Славакія, Малдавія). Пры гэтым дзяржгасы спачатку разьдзяраўліваліся, а за тым гэтыя калгасы трансфармаваліся ў акцыянерныя таварыствы, аб'яднаныя кааператываў, таварыствы з абмежаванай адказнасьцю, асацыяцыі і г.д. з абавязковым захаваньнем прынцыпаў галоснасьці і добраахвотнасьці выбару формаў гаспадараньня.

Паралельна рэфармавалася крэдытна-фінансавая сістэма, уключаючы арганізацыю іпатэчных зямельных банкаў, стварэньне зямельнага рынку, прыняцьце сацыяльных праграмаў дзяржаўнай падтрымкі сельскай гаспадаркі. Нават у Расеі, дзе аграрная рэформа таксама практычна не пачыналася, у 1995 годзе былі выдзелены датацыі і кампенсацыі ў

племянной жывёлагадоўлі з разьліку 412 тысяч рублёў на адну ўмоўную галаву, у насеньневодстве - ад 110 тысяч рублёў за 1 тону зернявых каласавых да 7010 тысяч рублёў за тону насеньня цукровых буракоў, вяртаньне гаспадаркам 50% кошту мінеральных угнаеньняў, 30% кошту сродкаў абароны, 30% затрат на электрычную, цеплавую энэргію, прыродны газ ды іншыя віды паліва, якія выкарыстоўваюцца ў цяплячах, выплату датацыі ў памеры 1030 тысяч рублёў за тону ільновалакна, вяртаньне 30% кошту закупленых камбікармоў і г.д. Памер датацыі і субсідый сельскай гаспадарцы, які правіла, устанавіваецца фіксаванай доляй ВНП і расходнай часткай дзяржбюджэту.

Важнейшым зьвязном аграрнай рэформы стала сацыяльная абарона жыхароў сяла. У большасьці краін гэтая функцыя перакладзена з рэфармуемых гаспадарак на ворганы мясцовага самакіраваньня (Эстонія, Латвія, Летува, Славакія і г.д.), якія таксама рэфармаваны.

Улічваючы агульнасьць сельскай гаспадаркі Беларусі ды іншых усходнеэўрапейскіх краін, гэтыя абавязковыя этапы рынаковых рэформаў у аграпрамысловым комплексе прыйдзеца прайсьці і нашай рэспубліцы.

Як паказвае досьвед былых краін сацыялістычнага лагэру - Чэхія, Славакія, былых рэспублік Прыбалтыкі і Малдавы - выратаваньне сельскай гаспадаркі - толькі ў глыбокіх, рознабачковых рэформах, якія ахопліваюць 4 комплексныя праблемы: зямельная рэформа, пераўтварэньне буйных сацыялістычных гаспадарак у рыначныя структуры і рэформа ворганаў дзяржаўнага кіраваньня, рэфармавань-

не крэдытна-фінансавай сістэмы і сацыяльная абарона жыхароў сяла. Асноўнай з іх, ад якой залежаць усе астатнія, зьяўляецца зямельная рэформа. Без прызнаньня права прыватнай уласнасьці на зямлю, без надзяленьня зямлёй жыхароў сяла, немагчыма рэфармаваць калгасы і дзяржгасы. Зусім абсурдна і не адпавядае дзейнаму заканадаўству акцыянернае таварыства, у якім асноўны сродак вытворчасці - зямля - не належыць яго заснавальніку.

Без эканамічнай ацэнкі зямлі, прызнаньня прыватнай уласнасьці на яе, без стварэньня рынку зямлі ніяк ня вырашыць фінансавыя праблемы ў сельскай гаспадарцы. Бюджэт ня мае дастатковай колькасьці сродкаў на задавальненьне поўнай патрэбы сельскіх вытворцаў. Сёньняшняя крэдытна-банкаўская сістэма зьяўляецца рабаўніцкай. Атрымаць патрэбныя сродкі можна толькі з рынку зямлі. Правэраным спосабам крэдытаваньня гаспадарак і фермераў зьяўляецца сістэма іпатэчных банкаў, дзе кожны пад заклад маёмасьці можа атрымаць крэдыт пад невялікія працэнты ў памеры кошту сваёй маёмасьці. Асноўнай закладной маёмасьцю ў сельскай гаспадарцы ўсіх краін сьвету зьяўляецца зямля.

У асабліва цяжкіх умовах аказаліся жыхары сяла, асабліва пеньсійнага ўзросту. Страціўшы сілы і здароўе на грамадзкай працы, яны засталіся без матэрыяльных сродкаў. Але яны стварылі той патэнцыял, які застаўся сёньня ў калгасах і дзяржгасах, іх працай значна павышана натуральная ўрадлівасьць глебаў. Таму няма іншага варыянту сацыяльнай абароны сельскіх жыхароў, акрамя надзяленьня кожнага з іх кавалкам зямлі памерам 3-5 га, якім яны маглі б распарадзіцца па ўласным жаданьні - арганізаваць апрацоўку, здаць у арэнду ці прадаць, і тым самым забясьпечыць сябе нармальны ўзровень жыцьця.

І. НІКІТЧАНКА,

доктар сельгас навук, прафесар, член-карэспандэнт АН Беларусі, нам. старшыні асацыяцыі «Зямельная рэформа».

15 - 21 сакавіка 1996 г.

4

СУМЕЖЖА

ГУСЕЎСКИ КАЛІДОР -
ТРЭЦЯЯ СУСЬВЕТНАЯ?

Жыццё пад час перамен цяжка, але разам з тым і цікава. Асабліва цікава назіраць за людскім глупствам.

Тое, што наш прэзідэнт – чалавек, мякка кажучы, дзіўны, ведае ўся Беларусь, але на Ельцына да гэтага часу глядзелі, як на разумнага. Хай сабе і выпівае, але які чалавек не выпівае, хіба толькі хворы... А тут... З падачы А. Лукашэнкі Ельцын агучыў трызненне пра транспартны калідор «Горадня-Гусеў» паміж Беларуссю і Калінінградзкай вобласцю, які павінен прайсці па тэрыторыі Польшчы. Пры тым сама Польшча даведлася пра гэта з расейскай тэлевізіі і была вельмі азадачана. Праўда, азадачана – хутка прайшла і, пэўна, пасля званка ў Вашынгтон ці Брусель, Квасьеўскага Лукашэнку – гэта зусім ня тое, што «не» Ельцыну. Ад Лукашэнкі можна адмахвацца, як жарабец ад мухі, ад Ельцына цяжэй. Таму...

Што будзе рабіць Польшча? Палякі разумеюць, што патрабаванне Гусеўскага калідора з боку Расеі – гэта тое самае, што ў канцы трыццатых гадоў патрабаванне Данцынскага калідору з боку Германіі. Гэта канец суверэнай Польшчы (пра суверэнную Беларусь мы тут і ня згадваем). Данцыгскі калідор у рэшце рэшт выліўся ў другую сусьветную вайну. Палякі ўжо заявілі пра зьліненую зону на трасе калідору, але гэты аргумент даволі слабы. На «зьялёных» не зважаюць нават звыш «жэчныя» французы. Дзе ўжо тут Расеі. Таму «зьялёную зону» трэба будзе мацаваць. Як? Элементарна. Трэба фарсіраваць уступ у НАТО і размясціць на трасе калідору амерыканскую базу (лепей дзьева ці тры). Тады аўтаматычна канфіліт з расейска-польскага ператвараецца ў расейска-амерыканскі. Але гэта ўжо роўныя вагавыя катэгорыі, магчымыя перамовы з зацэпай на дзесяткі гадоў і г.д. Ці будзе палякі рэалізоўваць гэты варыянт? Будучы і вельмі хутка. У іх проста няма зьлісця. Ці пойдучы на гэта амерыканцы? Вось тут адказаць складана. Пры Клінтане наўрад ці, хаця і вельмі хацелася б. Клінтан, а за ім і Эўропа, паказалі сябе звычайнымі згоднікамі. Яны прамаўчалі Расеі Чачню, як у свой час прамаўчалі Гітлеру Чэхію. Прамаўчаць і аншлюс Беларусі, як прамаўчалі аншлюс Аўстрыі. Прамаўчаць і Гусеўскі калідор. Таму апошняе слова за Польшчай. Уступіць Расеі – значыць не ўступіць у НАТО, таму што Расея тут жа надасць калідору асаблівы статус і пашле «сенакасілкі вертыкальнага ўзлёту» яго ахоўваць. Не ўступіць Расеі – трэба чакаць чарговую зпаею за выхад да мора. Што гэта будзе: трэцяя сусьветная ці чацьвёрты падзел? Цяжка сказаць. Але нас можа ўсцешваць толькі сусьветная аксіёма, што гісторыя паўтараецца. І калі Данцыгскі калідор быў прадцежай трагедыі, то Гусеўскі можа стаць прадцежай фарсы. Над Ельцыным сьмяяцца ніхто асабліва не адважыцца, а вось над нашым прэзідэнтам паігалаюцца ўдосыць. Ня буду прадказваць, але і ў намінацыі «Лепшы марак году» А. Лукашэнка зойме сёлета першае месца. Вядома, на Беларусі.

Станіслаў СУДНІК.

ГАРАДЗЕНШЧЫНА -
ФАРПОСТ НАТО НА УСХОДЗЕ?

У той час, як у памежных з Гарадзеншчынай ваяводзтвах Польшчы актыўна вядзецца праца па стварэньню эўрарэгіёну «Нёман», беларускі бок працягвае дзіўную, на першы погляд, асьцярожнасьць.

Нагадаем, што мэтай эўрарэгіёну, які павінен уключыць у сябе тэрыторыі Сувальскага і Беластоцкага ваяводзтваў Польшчы, Калінінградскую вобласць Расеі, Мар'ямпальскі і Алітскі раёны Летувы, а таксама Гарадзеншчыну, зьяўляецца актывізацыя памежных эканамічных і культурных сувязяў, мадэрнізацыя памежных пераходаў, дарог, прыцягненьне ў эканоміку рэгіёну замежных інвестыцый.

Штомесячна праводзяцца працоўныя сустрэчы прадстаўнікоў рэгіёну (чарговая адбудзецца заўтра), польская прэса ўжо абвясціла,

ПОЛЬСКІЯ
БІЗНЭСМЭНЫ
НАВЕДАЮЦЬ ЛІДУ

З 27 па 29 сакавіка на Беларусі будуць гасьцяваць польскія бізнэсмэны. Беластоцкая Гандлёва-прамысловая палата сумесна з Падляшскім клубам бізнэсу запланавала на гэты час сустрэчы ў Менску з беларускімі бізнэсмэнамі дзеля наладжваньня эканамічных кантактаў і рэклямы прадукцыі прадпрыемстваў беластоцкага рэгіёну. Акрамя беларускай сталіцы палякі зьбіраюцца наведаць Ліду.

В. АНІМУЦКІ.

СЛОВА ПРА АБ'ЯДНАНЬНЕ

Апошнім часам у нашым грамадстве мусіруе ідэя аб магчымасьці заключэньня новага саюзу на глебе так звананага славянскага братэрства. Але ўзьнікае пытаньне: з кім аб'ядноўвацца, з якімі такімі братамі? Калі з Украінай, то гэта адзін бок справы, ну а калі з Расеяй, то гэта ўжо нешта іншае.

Справа ў тым, што ўкраінцы, палякі, беларусы, славакі, чэхі сапраўды славяне і ні ў каго ў сьвеце гэта не выклікае ніякіх пытаньняў. У гэтых народаў ёсьць шмат агульнага ў іх гістарычным і культурным разьвіцьці. А на конт расейцаў, то, прабачце, яны такія ж нам браты, як немцы ці Ангельцы.

Дастаткова зазірнуць у гісторыю гэтай дзяржавы і будзе яскрава відаць, што, выслабодзіўшыся з пад мангола-татарскага ярма, Масковія стала спадкаемцай той самай Залатой арды. І не апошнюю ролю тут адыграла зьмешваньне двух этнасаў – славянскага і цюркскага, што, як вядома, не пайшло на карысьць першаму. Гэта добра відаць з далейшай гісторыі гэтага народу.

Працягваючы захопніцкія войны на ўсход ад сваіх этнічных межаў і заваёўваючы народы, якія былі на некалькі прыступак ніжэй у сваім культурным разьвіцьці, змешваючыся з гэтымі народамі, расейцы, самі таго не жадаючы, растрэвалі свой ужо моцна аслаблены славянскі этнафонд, тым самым ператвараючыся ў азіятаў у горшым разуменьні гэтага слова. Але, як гавораць самі расейцы, «апетит

приходит во время еды». Пашыраючы свае межы на ўсход, маскавітам ужо гэтага было мала, пачалася экспансія на захад.

Пачынаючы з 1492 году і сканчаючы 1795-м Маскоўская дзяржава вяла амаль бесперапынныя войны са сваімі «братамі» беларусамі. Аб крыважэрнасьці расейцаў можна меркаваць па вайне Расеі з Рэччу Паспалітай 1654-1667 г.г.

Вось што дакладваў свайму манарху кн. Трубецкі: «А пришед, государь, к Слониму в городе Слониме литовских людей, которых застали, посекали и город Слоним и слободы и Журовицкий унияцкий монастырь каменной горой и около Журовицкого монастыря и костёлы жгли и людей побивали и многие места и сёлы и деревни и за Слоним верст по 20 и больше жгли и разоряли и воевали сентября по 1-е число. А назад, государь, от Слонима шли товарищи мои к Клецу иными же разными же дорогами жилимыи же и невоеванными местами, те, государь, и места по тому ж воевали, жгли и людей побивали и в полон имали и совсем разоряли без остатку» (ЭГБ т.2, стар. 197.) І можна было б прыводзіць сотні прыкладаў – дзе толькі зьяўляліся расейскія

войскі, там панавала неапраўданая жорсткасьць, хаця бы ўспомніць так званую «Трубяцкую разню». Калі пад кіраўніцтвам вышэй ўзгаданага князя быў выразаны горад Мсьціслаў «паводле расейскіх дадзеных», 15 тыс. чалавек». За часвайны насельніцтва зьменшылася на палову, а ў такіх павятах як Менскі, Рэчыцкі, Мазырскі, Полацкі, Віцебскі, Аршанскі, Мсьціслаўскі, было выразана ад 60 да 71% насельніцтва. Вось гэта сапраўды добра папярцаваў «старэйшы брат».

Вышэй прыведзеныя прыклады добра сьведчаць аб тым, што ўжо ў той час былі згублены ўсе славянскія карані расейскага народу. Такой крыважэрнасьці і дзікуства ня мог дазволіць сабе ніводзін цывілізаваны народ у Эўропе, тым больш славяне.

Здавалася б, што магло аб'яднаць сёння такіх розных палітыкаў, як Зюгану і Жырыноўскі. Але аб'ядноўвае іх усё тая ж мара аб вялікай і непадзельнай. І калі першы ліе кракадзілавыя сьлёзы па Саюзе, то другому ўжо гэтага мала, ён марыць аб'яднуць на поўдзень, яму карціць паміць крывавае боты ў Індыйскім акіяне.

І гэта ня толькі іх асабістае меркаваньне, гэта амбіцыі большасьці расейскага народу. Я лічу непатрэбным прыводзіць прыклады з сумна вядомай вайны ў Чачні, дзе вынішчаецца вольналюбівы народ дзеля фантамнай ідэі аб Вялікай Расеі ад Балтыкі да Ціхага акіяна.

З вышэй прыведзеных прыкладаў добра відаць, што расейцы ні ў якім разе не зьяўляюцца нам братамі. Аб гэтым пісаў яшчэ ў 1914 годзе наш народны песьняр Янка Купала ў сваім неўміручым вершы «Сваікі»:

Раз абсели беларуса
Маскалі ды Ляхі,
І давай яму сваяцтва
Тыкаці з-пад пахі:
- Ты мой ісьціны браточка! -
Маскалёк бармоча;
- ты мой хрэсьнік, мой сыночак -
Юда-Лях сакоча.
Беларус жа ім на тое:
- Сваічкі мае вы!
Смачны жолудзь вам на каву,
Ды й высока дрэва! -

Шкада, што сёньняшнія нашыя палітыкі слаба ведаюць сваю слаўную гісторыю, для іх бліжэй каты беларускага народу, як Сувораў ці Мураўёў-вешальнік. Яны на слых ня могуць выносіць такія слаўныя імёны нацыянальнай гісторыі як К. Астрожскі, Т. Касьцюшка, К. Каліноўскі. Яны згодны лізаць зад Маскве, абы толькі ўтрымацца ва ўладзе.

Напрыканцы хачу сказаць пару слоў нашым рухляцам-аб'яднатарам. Панове, выхоць з скурны вылезьце, усё роўна ў вас нічога не атрымаецца. Самім Богам накіравана нашаму народу і дзяржаве быць санітарным кардонам і абаранчай цывілізацыяй ад расейска-азіяцкага паганства.

Міхась БУРАЧЭЎСКІ.

"НАСИЛЬНО МИЛ
НЕ БУДЕШЬ"

«Усяленскі патрыярх меў рацыю на сто працэнтаў, калі прызнаў аўтаномію эстонскай праваслаўнай царквы», - заявіў старшыня грамадзкага камітэту абароны свабоды сумленьня сьвятар Глеб Якунін на сваёй прэс-канфэрэнцыі.

Яна прайшла 11 сакавіка ў расейска-амерыканскім інфармацыйным прэс-цэнтры. Г. Якунін паведаміў, што Чацьвёрты Хакедонскі Усяленскі Сабор у 451 годзе ўпаўнаважыў Усяленскага Патрыярха санкцыянаваць незалежнасьць альбо аўтаномію розных праваслаўных царкваў. На думку Глеба Якуніна, царква, падпарадкаваная Маскоўскай Патрыярхіі, прыйшла ў Эстонію «на багнэтах» у выніку пакту Молатава-Рыбэнтропа.

Г. Якунін ахарактарызаваў сьцверджаньні прадстаўнікоў Маскоўскай Патрыярхіі аб тым, што каноны забараняюць любому патрыярху, у тым ліку і Усяленскаму, парушаць кананічную тэрыторыю іншага, як «усконую хлусню». «Досьвед паказвае, што ўсе царквы зьвярталіся да Канстанцінопаля», - сказаў Г. Якунін.

"З.-Х."

«ДАРАГАЯ МАЯ СТАЛІЦА»

29 лютага - 2 сакавіка 1996 году ў Менску праходзіў міжнародны семінар «Сьпецыфіка дзейнасьці сталічных муніцыпалітэтаў у краінах Цэнтральнай і Усходняй Эўропы», арганізаваны Беларускай Рэспубліканскай Фондам падтрымкі дэмакратычных рэформ імя Л. Сапегі, Менскай сацыяльна-эканамічнай асацыяцыяй «Наша сталіца», пры фінансаваньні і тэхнічнай падтрымцы Беларускага Фонду Сораса.

Актуальнасьць правядзеньня семінара заключалася ў тым, што сёньня шэраг праблемаў, зьвязаных з распрацоўкай зьлісна-праектаў «Аб статусе сталіцы Рэспублікі Беларусь г. Менска». У сувязі з гэтым семінар планавалася як мерапрыемства, на якім ўсе зацікаўленыя бакі могуць пазнаёміцца з досьведам іншых краін Цэнтральнай і Усходняй Эўропы, дзе прыняты адпаведныя законы, альбо вядзецца іх падрыхтоўка.

Правовыя мэханізмы функцыянаваньня сталіцы Венгрыі, у адпаведнасьці з законам «Аб статусе г. Будапешта», прадставіў супрацоўнік муніцыпалітэту Будапешта Сабо Тот. Пра стуктуру ўпраўленьня Варшавы, ўзаемаадносінаў з дзяржаўнай і гарадзкай самакіраваньня з дзяржаўнай і гарадзкай уладай расказаў Ежы Стэмпень, які зьяўляецца адным з вядучых распрацоўшчыкаў законаў аб статусе сталіцы Польшчы. Пытаньні ўзаемаадносінаў мясцовых самакіраваньняў з дзяржаўнай уладай у Бельгіі прадставіў Дамінік Лорэн, фэдэральны сакратар Саюзу гарадоў і камун Бельгіі.

Асабліваю цікавасьць мелі даклады

прадстаўнікоў сталіц дзяржаў былых рэспублік СССР, якія маюць шмат падобных праблем з Беларуссю ў функцыянаваньні сацыяльна-эканамічнага комплексу.

Старшыня камісіі Маскоўскай гарадзкай Думы па адміністрацыйна-тэрытарыяльнаму ўладкаваньню, самакіраваньню і разьвіцьцю Масквы Уладзімір Плотнікаў, расказаў пра дыялектычнае разьвіцьцё прынцыпаў самакіраваньня і іх усё большай вазе ў жыцьці Масквы, пра зьвязаныя з гэтым зьмены ў адміністрацыйна-тэрытарыяльным уладкаваньні Масквы, а таксама пра існуючыя супярэчнасьці ва ўзаемаадносінах паміжорганами самакіраваньня і кіраваньня ў горадзе і з фэдэральнымі ўладамі.

Прынцыпы функцыянаваньня Кіева ў адпаведнасьці з распрацоўваемымі праектамі закону «Аб сталіцы Украіны» запрэзентавалі старшыня камісіі па самакіраваньню Кіеўскага гарсавету Валеры Рубцоў і дырэктар праграм Інстытуту дэмакратыі імя П. Орліка Вадзім Прашко.

Статус сталіцы Малдовы - Кішынёва - сярэд прынятых законаў асьвятліў адзін з іх распрацоўшчыкаў прафэсар Акадэміі публічнага кіраваньня Віктар Попа.

Бадай найбольш поўнае дакладнае ўнядзеньне ў жыцьцё прынцыпаў самакіраваньня,

адпавядаючых эўрапейскай хартыі мясцовага самакіраваньня, было праведзена ў жыцьцё ў сталіцах рэспублік Балтыі. У гэтым маглі ўпэўніцца слухачы з дакладаў прадстаўнікоў Эстоніі - сакратара мэрыі Таліна Томаса Сэпа і дарадчыка Саюзу Эстонскіх гарадоў Юры Вооле, а таксама Летувы - старшыняў раённых самакіраваньняў Вільні В. Кварацёса і В. Вейнораса, віцэпрэзідэнта Асацыяцыі самакіраваньня Летувы В. Шчуроваса.

Ва ўсіх прапанаваных дакладах было значана, што вырашэньне пытаньня, зьвязанага з палітычным дзейнасьці сталіцы, можна адно толькі зьмяніць іх адміністрацыйна-тэрытарыяльнае дзяленьне з мэтай яго ўдасканаленьня і набліжэньня да рэальных інтарэсаў жыхароў горада.

1 сакавіка ўдзельнікамі канфэрэнцыі былі праведзены два круглыя сталы - у Менскім гарсавеце з кіраўнікамі камісій і дэпутатамі Мінгарсавету, і ў Вярхоўным Савеце з дэпутатамі ВС Рэспублікі Беларусь.

Нельга не зазначыць адсутнасьць зацікаўленасьці і ігнараваньне ўдзелу ў канфэрэнцыі з боку выканаўчай улады Менска.

С. АЛЬФЕР,
кіраўнік Менскай філіі Фонду
імя Льва Сапегі.

© PDF: Kamunikat.org 2013

© Інтернэт-версія: Kamunikat.org 2013

15 - 21 сакавіка 1996 г.

5

УСПАМІНЫ

3. З ПІСЬМАЎ ДА РЭДАКЦЫІ

Хмара, дружа! Толькі вось у канцы года праз банк нарэшце пераказалі сабраныя грошы на газету, з тае сустрэчы Бразільскіх і Парагвайскіх сяброў. Пераслалі вам 60 тысячаў круэйраў... а што вымазаў з нашай карэспандэнцыі, аб сабе, што мы тут цябе добрым словам успаміналі, то дарэмна! Ня будзь, браце, такім сьціплым, а мы хацелі хоць гэтым табе дань аддаць...

Трымайся!

Перагуд з усёй сябрынай.

4. З ПІСЬМАЎ ДЖУНГЛЯЎ І ПАМПАСАЎ

Здароў Браце!

...Пісьмо хадзіла больш 2-х месяцаў, але дайшло, хоць я ўжо ў тым банку скрынкі ня маю. Усё ж такі гэта найпэўнейшы адрас. Пастараюся адказаць на ўсе запытаньні, хоць ужо рука дрыжыць, бо скарэла ад працы і старасьці, што сагнуць не магу. Мне ж ужо 80 мінула. Вы там спраўце мае каракулі, бо я па нашаму пісаць не навучыўся і выкіньце тое, што ўважаеце друкаваць непатрэбнае...

Усё амаль нашыя дружбакі ўжо паўміралі. Рэдка хто яшчэ жыве з тых, што тады пераехалі ў Бразілію. Маладзейшыя потым перасяліліся ў Парагвай, дзе мелі добрую працу, некаторыя ў Аргентыну, але там было цэлы час неспакойна, бо гэтая бандытна чырвоная кідала бомбы і страляла людзей нават у Буэнас-Айрас, пакуль іх ваенныя не прысьмірылі. Некаторыя паехалі ў Балівію. Трымаліся мы разам, пакуль жыў Харэўскі, ён добры быў камандзір. Пры ім у Порта-Алегра была і нашая вятэранская арганізацыя. Па сьмерці вёў Перагуд, а па яго сьмерці ўсё замерла. Жонка Перагуда мясцовая і зусім з намі ня зналася і не гаварыла. Сягоньня, калі яшчэ хто і жыў, дык зарос у іхнае, і нават калі сустрэнешся з кім, дык ламае аязык, больш слоў мясцовых, чым нашых. Сіпюк даўно памёр. І Сіпівончык, і Гарывада, і Струк. У Аргентыне - Кулак, наш плясьнічы Ігнатаў, Перавалюцкі. Некалькі маладзейшых пажаніліся на нашых баптыстах і жылі ва Фраме. Карповіч стаў баптыстам і яшчэ жыве. Казаў, што ня можа пераспаць грошы, бо Аргентына не пушчае за граніцу. У Парагваі, наколькі

ведаю, памёр Курэц, Сувой, Гучок і многія іншыя. Тамашэвіч быў у Балівіі, меў краму, ажаніўся з Кечувай. Як быў уладыка Афанасій, дык як прыязджалі туды, ён не адмаўляў начоўкі і прытуліўша нашым, хоць ягоныя падручаныя ўсё прэкруты нашага роду. Казалі мне аб сыне таго баранавіцкага Цяслоўскага, што палякам служыў. Сын тут круціўся таксама каля палякаў, ходзіць у польскі касцёл і

(Заканчэньне. Пачатак у №№ 9, 10)

АТАМАН ІВАН ПЕРАГУД

піша ў іхныя газеты. У Берысе яшчэ астаткі перадваенных нашых старых эмігрантаў, а больш іхныя сыны трымаюцца беларушчыны. Праўда, гавораць напалову па-беларуску, а напалову па-руску, але ў гэтым сваім клубе даюць часамі беларускія танцы і песьні побач рускіх і нават выходзяць на парады ў беларускай вопратцы, аднак усе яны дурныя камуністы, бо кажуць, там воля для беларусаў. Сустрэўся і з прафэсарам Дакіневічам. Ён тут быў Палякам і стаў мастаком... Ня ведаю, хто яшчэ жывы ў Балівіі. Не перапісваемся. Ня ведаю нічога і аб Краі. Як хіба ведаеце, у нас была пастанова не пісаць туды да бацькоў, каб не рабіць ім бяды, ды не наведзіць на наш сьлед чэкістаў, якія за намі ахвоціліся і ў Германіі і па-за ёй. Некаторыя тут пазьмянялі свае імёны на мясцовыя, дык і не пазнаеш, што пад ім. Дзеці звычайна не гавораць па-нашаму і нават не разумеюць. Але некаторыя, як у Аргентыне, пасканчалі ўніверсітэты і маюцца нязгорш. Пару ў Куртытэбэ ажаніліся з палячкамі і проста спалычыліся. Такім чынам, з тае соткі, якія тады выехалі, засталася ў жывых хіба з пяцёра, монанекалькі больш, і ўсё ўжо слабыя старэчы. Перадайце прывітаньне Вірку, яго радак Царук, той, які быў у Перагудавым атрадзе, памёр у Балівіі, падобна меў жонку індыянку, але больш валачыўся па дзікіх месцах, як ваш Таўпека, аб якім Вы ўспомнілі, страляючы зьвера.

Вось хіба адпісаў вам на ўсё. Дык жывіце здаровы!

Сьцяпан Гукалюк.

АДПЛАТА НЕПАЗЬБЕЖНА

Шмат мракабесаў пакінулі свае чорныя сыяды на цэле беларускага народу. Адзін з іх - Барыс Давыдавіч Берман. Знаходзячыся на пасадзе Наркома Унутраных спраў БССР, зьяўляючыся камісарам Дзяржаўнай Бясьпёкі трэцяга рангу (сакавік 1937 г. - травень 1938 г.), Берман зьнішчыў (фізічна) звыш 100 тысячаў чалавек. Такого шырокага размаху рэпрэсіяў карнымі органамі рэспублікі гэты палач дасягнуў шляхам незаконных арыштаў, пытак, фальсіфікацыяў крымінальных спраў і дасканалай тэхналогіяй масавых расстрэлаў (урочышча Курапаты і т.п.) За гэта яго ўзнагародзілі Ордэнам Леніна, але кроў людзкая не вадаіцца... 22 лютага 1939 году гэтага садыста-злачынцу N 1 прыгаварылі да вышэйшай меры пакараньня - расстрэлу. У той самы дзень прыгавор быў выкананы.

Вось як апісвае ў сваіх успамінах «Как я умер» вядомы савецкі выведчык Дзьмітры Бэстрэлётаў (ведаў 22 мовы) сустрэчу ў Лефортаўскай турме з наркомам Унутраных спраў Беларусі А.Наседкіным: «Аднойчы ноччу дзьверы адчыніліся і ў камеры зьявіўся вельмі кашчавы мужчына нявызначанага ўзросту са змучаным хударлявым тварам.

- Аляксей Іванавіч Наседкін, - прадставіўся ён, паваліўшыся на локі. З цяжкасьцю загаварыў. - У апошні час я быў

наркомам Унутраных спраў Беларусі... зьмяніў там Бермана. Берман ужо расстраляны. Мая справа таксама скончана. Хутка расстраляюць і мяне... Бермана я ведаў па Берліну... У Менску ён быў сапраўдным д'яблам, які вырываўся з пекла. Ён зьнішчыў усіх лепшых камуністаў рэспублікі, савецкі апарат. Зьнічтожыў цьвет беларускай інтэлігенцыі. Рупліва вышукваў, знаходзіў і забіваў усіх вызначаных розумам альбо адданасьцю людзей з працоўнага народу - стаханавцаў на заводах, старшыняў у калгасах, лепшых брыгадзіраў, пісьменьнікаў, навукоўцаў, мастакоў. 80 (!) тысячаў нявінных ахвяраў... Гара трупаў... - (Нават Наседкін ня ведаў дакладных маштабаў злачынстваў свайго папярэдніка).

Затым яшчэ адна злавесная фігура з гэтай абоймы нягоднікаў кіравала доўгі час - больш 13 гадоў - гэтым сатанінскім багям на пасадзе начальніка карных органаў - «МВД-МГБ» БССР. Гэта малавядомы цяпер большасць людзей таварыш Цанава, якога сьледам за ягоным патронам Л.Берыяй таксама пусьцілі ў расход, як сапраўднага ворага народу.

Вось такая гісторыя камунізацыі краіны Саветаў таго «спавугага» перыяду. Няўжо гэтыя прыклады ня стануць урокам для аматараў новых эксперыментаў над народам?

Алесь ШУСТОЎСКІ, г.Барысаў.

ЭПІЛОГ

СЬВ. ПАМ.

АТАМАН ІВАН ПЕРАГУД:

Удзельнік проціпольскай партызанкі БНР 1921-1925 г.г. Атаман Партызанскай Дружыны Палескай Паўстанцкай акцыі дзеля ўтварэньня Заходнебеларускай

перад новымі акупантамі, маўляў, мы ж былі толькі супраць палякаў. У выніку іх паразбройвалі і большыню паарыштоўвалі ды асудзілі на канцэнтрацыйныя лагеры, а камандзіраў атрадаў парасстрэльвалі за «самавольныя дзеянні» і як «нямецкіх агентаў».

З выбухам гітлераўска-савецкай вайны ат.Перагуд зноў творыць свой партызанскі атрад на Марачаншчыне, дзеючы пасяля аж пад Ратнам, Жабінкай і Драгічынам. Бярэ ўдзел у Партызанскай Канфэрэнцыі пад Целяханами, дзе быў створаны Штаб Беларускай Народнай Партызанкі з палк. І.Шаньком, як начальнікам Штабу і ат.Харэўскім, якогым намесьнікам.

Пасяля амаль поўнай ліквідацыі нашай Беларускай партызанкі дэсантамі чэкістоўскіх дыверсантаў, толькі атрад ат.Перагуда, ды атрад ат.Харэўскага, які дзеяў у трыкуце Высоцк, Дубровіца, Кухоцкая Воля, засталіся цэлымі і захопам гэтага абшару Савецкай Арміяй перакінуліся аж у Аўгустоўскую Пушчу, дзе дзеялі аж да 1946 году, баронячы, між іншым, мясцовыя беларускія вёскі перад нацыяналістычнымі польскімі бандамі, што вырэзвалі беларусаў Беласточчыны, выганяючы іх да Савецкага Саюзу. Мясцовыя беларусы і дапамагалі ім пераехаць праз Польшчу ды перайсьці ў Нямеччыну, аж на заходні бок.

Чуючыся ў небясьпецы ад камуністычных людаловаў, большыня з іх разам з ат.Перагудам і ат.Харэўскім апынулася ў Паўднёвай Амерыцы.

Па сьмерці ат.Харэўскага, ат.Іван Перагуд быў апошні (па-за С.Хмарай у Канадзе) з жывых, хто яшчэ з 20-х гадоў прымаў дзейны ўдзел, як адзін з камандзіраў атрадаў нашага збройнага рэзыстансу супраць акупантаў Беларусі.

Васіль Вір.

КРЫНІЦЫ:

Успаміны:

1. Атаман Муха і савецкія хвальшавальнікі //Беларускі Голас (Таронта), N 240, студзень 1976 г.

2. Лошыца //Б.Г., N 289, студзень 1981 г.

3. Сьцяпан Гугель (некралог) //Б.Г., N 295, верасень 1981 г.

4. Партызанская арганізацыя «Зялёнага Дуба» //Б.Г., N 245, чэрвень 1976 г.

5. Крыжавыя ўгодкі //Б.Г., N 258, кастрычнік 1977 г.

6. Дзе гінулі мухаўцы //Б.Г., N 277, ліпень 1979 г.

7. Увага! Памылка!.. //Б.Г., N 267, жнівень 1978 г.

Дакуманты і лісты:

1. Саюз Былых Удзельнікаў... //Б.Г., N 261-262, студзень-люты 1978 г.

2. Саракавыя ўгодкі... //Б.Г., N 303, верасень 1982 г.

3. З пісьмаў да рэдакцыі //Б.Г., N 307, люты 1983 г.

4. З пісьмаў з джунгляў і пампасаў //Б.Г., N 342, сакавік 1988 г.

Эпілог:

1. Сьв. пам. атаман Іван Перагуд (некралог) //Б.Г., N 315, травень 1984 г.

2. Васіль Вір. Памёр атаман //Б.Г., N 315, 1984 г.

НЕАБХОДНЫ КАМЕНТАР

Газету «Беларускі Голас» выдаваў у Канадзе Сяргей Сіняк (Хмара), ведамы ў партызанцы БНР пачатку 20-х гадоў як атаман Іскра. Атаман Якуб Харэўскі загінуў у аўтакатастрофе ў Бразіліі ў красавіку 1968 году. Праўдападобна, што тут не абыйшлося без агентаў КДБ. Успаміны І.Перагуда «Партызанская Дзейнасьць», як і архіў С.Хмары, верагодна, знаходзяцца ў адным з канадзкіх архіваў.

Ян ВЕЖАН.

15 - 21 сакавіка 1996 г.

6

Панядзёлак, 18 сакавіка

Панядзёлак, 18 сакавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. Недвижимость. 8.00 «Мелодии старого замка». Фильм-концерт. 8.30 «Молдова субэтанэ». Видеофильм. 8.55 «Унгенская керамика». Телеочерк. 9.15 «Гаврош». Худ. фильм для детей. 10.25 Финансовое время. 10.45 Гурман. Белорусская кухня и кухня народов мира. 11.05 Золотая лира. Хит-парад белорусской песни. Заключительная программа. 12.20 По вашим просьбам. «Загадка Эндхауза». Худ. фильм. 15.00 Новости. 15.15 «Воскресенье с 11 до 17». Короткометражный худ. фильм. 15.30 «Как проводят каникулы Болек и Лелек». Мультфильм (Польша). 16.35 ТВ - школе. История. 8-й класс. Культура Беларуси начала XX века. 17.05 Неделя телевидения Молдовы. «Возвращение в легенду». Док. фильм. 17.35 На добрый лад. Передача из Гомеля. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Финансовое время. 18.25 Экономист. Недвижимость. 18.35 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.05 «Кроко». «Риск-версия». Телеигра. 19.40 «Это мы не проходим...». Экономическая программа. 19.55 Телевизионная пресс-конференция. Реформы в среднем образовании. Принимает участие министр образования и науки Республики Беларусь В.И.Стражев. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.45 Спортивный телекурьер. 22.05 Фильмотека. «Мораль пани Дульской». Худ. фильм. 23.40 Голоса прошлого. Страницы фортепианной музыки. 0.05 Новости. ГРОДНО. 17.50 Неделя. Информационная программа. 18.10 Провинциальные истории. 18.40 «Кронан».

ОРТ

14.00 Новости (с сурдопереводом) 14.20 «Драконы подземелий». Мультсериал 14.40 Марафон-15 15.00 Звездный час 15.35 «Элен и ребята». Молодежный сериал 16.00 Джэм 16.30 «Семь дней спорта» 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропицанки». Сериал 18.10 Час пик 18.35 «Угадай мелодию». 19.05 «Мы». Авторская программа В.Познера 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 19.55 Реклама 20.00 Время 20.30 «Операция» 20.45 Программа передач 20.50 «Детективное агентство «Лунный свет». Сериал 21.50 «До и после...» Ведущий - В.Молчанов 22.35 Новости 22.45 Линия кино. Фильм Розы Орынбасаровой «Жертва для имп-атора». до 1.20

Канал «Россия»

16.00, 19.00, 22.00 Вести. 16.20 Новая линия. «Денеша». 16.50 Ваш партнер. «Банк возрождения». 17.15 Спасение 911. 18.10 L-клуб. 19.25 Подробности. 19.35 В.Санаев в фильме «Возвращение «Святого Луки». 21.50 Клип-антракт. Валерия. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Репортер. 22.55 «Спрут-6». Худ.фильм (Италия).

Санкт-Петербург

13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50, 15.10, 23.25 Музыкальный момент. 14.05 «Первая любовь». Сериал. 14.55 «Статуи над городом». Телефильм. 15.15 Стиль жизни. 15.40 «Немецкая волна». 15.55 «Кучка стариков». Худ.фильм (США). 17.20 Рецепт. 17.30 Страсти-мордасти. 17.45 Телеблиц. 17.50 Пой с нами. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». Сериал. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 «От первого лица». 20.05 «Сказка на ночь». Худ.фильм. 21.30 Экспресс-кино. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.20 День рождения. 22.30 «Телекомпакт». Музыкальное шоу. 23.10 Овертайм.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09.30 Тележурнал для детей. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Гимнастика для дошкольников. 10.30 Дошкольники дома. 10.55 Поговорим о детях. 11.05 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Приятное с полезным. 12.30 Наше государство. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Моя фирма. 13.45 Безжалостная камера. 13.55 За горизонтом. 14.25 Сила традиций. 14.40 Тележурнал. 15.10 Знаешь ли... 15.15 Энциклопедия второй мировой войны. 15.35 Тайная история СССР. 15.50 Программа дня. 16.00 Для молодых зрителей. 16.30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17.00 Программа для молодежи. 17.25 Программа для детей. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Публицистическая программа. 19.10 «Марфи Браун». Сериал пр-ва США. 19.35 Юбилейная программа. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Телепарад. 22.40 Пульс дня. 22.55 Неделя президента. 23.05 Миниатюры. 23.10 Тележурнал. 23.40 Полицейский журнал. 00.00 Новости. 00.15 «Черный Петр». Фильм пр-ва Чехословакии. 01.40 Репортаж. 02.00 Развлекательная программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.15 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Здоровье». Сериал пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Наша большая семья. 11.00 Кроссворд. 11.25 Тележурнал. 11.50 Мультисюжет. 12.20 Сообщество в культуре. 13.00 Биография. 14.00 Панорама. 14.20 «Шампанский Чарли». Сериал пр-ва США. 15.10 Музыкальная программа. 15.40 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультсериал. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Аппетит на здоровье. 17.00 Военный журнал. 17.30 Футбольный журнал. 18.00 Документальный фильм. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Колесо фортуны. 20.30 Программа для детей. 21.00 «Здоровье». Сериал пр-ва США. 21.30 Автожурнал. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.40 «На бездорожье счастья». Сериал пр-ва Германии. 23.30 Сад искусств. 01.05 Марафон трезвости. 01.10 концерт.

НТВ

17.00 НТВ представляет: анонс недели. 17.05 Кинотеатр юного зрителя. «ЧУДЕСНЫЕ ГОДЫ». 101-я серия (США). 17.30 Футбольный клуб. 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.35 Герой дня. 19.00 Наше новое кино. Александр Сокуров. «ВОСТОЧНАЯ ЭЛЕГИЯ». 19.50 Мир кино. Художественный фильм «ТАЙНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ МАЛЬЧИКА С ПАЛЬЧИК» (Великобритания). 20.45 «Оба-на»: избранное. 21.00 «Сегодня». Информационная программа. 21.35 Час сериала. «ЛЮБОВНЫЕ УЗЫ-6». Кармен Лодерос в фильме Альберто Латтуады «УТРАЧЕННОЕ ПРЕВОСХОДСТВО» (Италия). 22.30 Времечко. 23.00 «Сегодня». Информационная программа. Ночной выпуск. 23.20 - 0.55 Музыкальная программа. «Пилот-2».

Аўторак, 19 сакавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Новости. 8.15 Авто-парк. 8.30 Бездельник. 9.00 ТВ - школе. История. 8-й класс. Культура Беларуси начала XX века. 9.30 «Вестгейт». Телесериал (США). Заключительная серия. 10.25 «Будьте здоровы». 10.35 Концерт-вальс. 11.10 «Восхождение». Телеочерк. 11.30 «Цветок печали». Концерт. 12.05 «Серафим Полубес и другие жители Земли». Худ. фильм. 15.00 Новости. 15.15 «Забытые места». Док. фильм. 15.40 ТВ - школе. Белорусская литература. 7-й класс. Виталий Вольский. «Нестерка». 16.15 «Все про все». 16.40 Неделя телевидения Молдовы. «Глеб Саинчук». Док.фильм. 17.00 Родовод. Весенние обряды. 17.20 Уроки Н.Новожиловой. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Неделя телевидения Молдовы. «Молдавское стекло». Видеофильм. 18.15 «Будьте здоровы». 18.25 Экономист. 18.35 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.05 «Дося» представляет: «Возвращение в Эдэм». Телеигра. 19.40 «Чернобыль: проблемы и решения». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Неделя телевидения Молдовы. «Лучаферул». Худ. фильм. 2-я серия. 23.50 Корольская охота. В перерыве (24.00) — Новости. 0.30 «12, или На ночь глядя». Развлекательная программа. ГРОДНО: 17.50 Дневник Принеманья. 18.10 По существу. 18.20 Круг мыслей. Писательница Д.Бичель-Загнетова.

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропицанки». 10.00 Смехопанорама. Ведущий - Е.Петросян 10.30 «Угадай мелодию». 11.00 Новости (с сурдопереводом) 11.10 В эфире телерадиокомпания «Мир». «Мы и рынок» 11.50 «Открытая книга». Фильм 1-й. 5-я серия 13.00 «Весенние мелодии». Мультфильм 13.10 «Т. С. Н.» («Телевизионная служба новостей»). Сериал 14.00 Новости (с сурдопереводом) 14.20 «Драконы подземелий». Мультсериал. Заключительная серия. 14.40 Кварцете «Веселая каменья». 14.50 Мультфильм 15.10 Волшебный мир, или Синема 15.35 «Элен и ребята». 16.00 ...До шестидесяти и старше 16.30 «Семь дней спорта» 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропицанки». 18.10 Час пик 18.35 «Угадай мелодию». 19.00 «Тема» 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 19.55 Реклама 20.00 Время 20.30 «Операция» 20.45 Программа передач 20.50 Марина Ладнынина и Владимир Зельдин в фильме «Свинарка и пастух». 22.25 «Москва - Кремль» 22.40 Новости 22.50 Хит-парад 23.30 История сокровищ Патриаршей ризницы в детективе «Черный треугольник». 1-я серия 0.40 «Семь дней спорта» до 2.10

Канал «Россия»

9.50 Ключевой момент. 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 10.20 Миллиейская хроника. 10.30 «Вотельница». Худ.фильм. 11.15 Репортажи с мест. 15.05 Праздник каждый день. 15.15 Там-там новости. 15.30 «Кэтрин и ее музыка». Док.фильм. 15.45 Месяцеслов. 15.55 Клип-антракт. 16.20 Новая линия. 16.50 Никто не забыт. 16.55 Киноафиша. 17.10 Ваше право. 17.25 Устами младенца. 17.55 Кино с продолжением. «Петербургские тайны». 19.25 Подробности. 19.35 «Мой ласковый и нежный зверь». Худ.фильм. 21.40 Рек-тайм. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Дневник фестиваля «Золотая маска». 22.55 Футбол. Кубок УЕФА. 1/4 финала. «Ноттингем Форест»(Ноттингем) - «Бавария»(Мюнхен).

Санкт-Петербург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». Сериал. 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеблиц. 13.55, 20.00, 21.35 Музыкальный момент. 14.05 «Сказка на ночь». Худ.фильм. 15.40 «Немецкая волна». 16.00 Стиль жизни. 16.15 Овертайм. 16.30 Детское ТВ. Ребяткам о зверятах. 17.00 По всей России. 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.55 «Первая любовь». Сериал. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.05 «Маленький прокурор». Худ.фильм (Германия). 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.20 День рождения. 22.30 «Моя музыка». Сева Новгородцев.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 Мультсериал. 09.30 Тележурнал. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Гимнастика. 10.30 Дошкольники дома. 10.55 Поговорим о детях. 11.00 «Дочкин миллионер». Сериал пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Рынок труда. 12.20 Тележурнал. 12.30 Клуб одиноких сердец. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Тележурнал. 13.45 Телекомпьютер. 14.00 Мозг. 14.35 Камни с той и не с той земли. 14.55 Счет математики. 15.10 Атом, звезды, жизнь. 15.30 Что такое гравитация. 15.50 Программа дня. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Новые приключения Черного Князя». Сериал пр-ва Австралии. 17.25 Программа для детей. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Лицом к лицу. 18.50 Лучшие книги. 19.00 «Не от мира сего». Сериал пр-ва США. 19.30 Сенсации XX века. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.05 «Дамский интерес». Фильм пр-ва Польши. 22.10 концерт. 00.00 Новости. 00.20 Документальный фильм. 01.00 Ночное бдение без бутылки. 02.00 Клуб одиноких сердец. 02.20 Концерт. 02.40 Киножурнал.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.15 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Повесть о Швейке». Телепредставление. 10.00 Мир женщин. 10.30 Документальный сериал. 11.00 Программа для детей. 11.25 Тележурнал. 11.50 Путешествия во времени и пространстве. 12.40 Спортивная студия. 13.00 Марафон трезвости. 13.30 Документальный фильм. 14.00 Панорама. 14.20 «Запретная любовь». Сериал пр-ва Испании. 15.15 Музыкальный журнал. 15.45 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Сериал пр-ва Канады. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Спортивная студия. 17.00 Исторический журнал. 17.30 Тележурнал. 18.00 Тележурнал. 18.10 Наши деньги. 18.40 Католическая программа. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Тележурнал. 20.35 Программа для молодежи. 21.00 Развлекательная программа. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.40 Экологическая программа. 22.50 Репортеры представляют. 23.15 «Больница перемен». Фильм пр-ва Польши. 01.05 «Дикое сердце». Фильм пр-ва США.

НТВ

17.00 Кинотеатр юного зрителя. «ЧУДЕСНЫЕ ГОДЫ». 102-я серия (США). 17.30 В поисках приключений. 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.35 Герой дня. 19.00 Мир кино. Нино Манфредо в фильме «КОФЕ «ЭСПРЕССО» (Италия). 20.40 «ТЭФИ-96»: кто есть кто. 20.50 «Оба-на»: избранное. 21.00 «Сегодня». Информационная программа. 21.35 Час сериала. «СУНИИ-ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ БЫСТРОГО РЕАГИРОВАНИЯ». 1-я серия (Великобритания). 22.30 Времечко. 23.00 «Сегодня». Информационная программа. Ночной выпуск. 23.20 - 1.17 Меломания: «Карл Перкинс и его друзья».

Серада, 20 сакавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Новости. 8.15 «Сказки Гофмана». Фильм-балет. 9.00 ТВ - школе. Белорусская литература. 7-й класс. Виталий Вольский. «Нестерка». 9.35 «Возвращение в Эдэм». Телесериал (Австралия). 1-я серия. 10.30 «Кукуригу». Музыкальный фильм для детей. 11.00 Мультфильм. 11.15 Зорная ростань. Телеконкурс молодых артистов эстрады. 11.55 Видимо-невидимо. 12.55 «Гобсек». Худ.фильм. 14.30 Мультфильм. 15.00 Новости. 15.15 «Юрка - сын командира». Худ. фильм. 16.25 «Спорт, любовь и фантазия». Киноконцерт. 17.05 Кредо. 17.20 Гости в дом. 17.50 Музыкальный антракт. 18.05 «Чем богаты...». Белорусское оптико-механическое производственное объединение имени Вавилова. 18.25 Экономист. 18.35 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.00 «Возвращение в Эдэм». Телеигра. 19.40 «Чернобыль: проблемы и решения». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Неделя телевидения Молдовы. «Лучаферул». Худ. фильм. 1-я серия. 23.35 Корольская охота. В перерыве (24.00) — Новости. 0.30 «12, или На ночь глядя». Развлекательная программа. ГРОДНО: 17.50 Дневник Принеманья. 18.10 По существу. 18.20 «Гарадица».

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропицанки». 9.05 «Тема» 9.50 «В мире животных» (с сурдопереводом) 10.30 «Угадай мелодию». 11.00 Новости (с сурдопереводом) 11.10 В эфире телерадиокомпания «Мир». «Контакт - деловое сотрудничество стран Содружества» 11.50 «Открытая книга». Фильм 2-й. 1-я серия 13.00 «Синичкин календарь. Весна». Мультфильм 13.10 «Т. С. Н.» («Телевизионная служба новостей»). 14.00 Новости (с сурдопереводом) 14.20 «Приключения в Одиссее». Мультсериал 14.40 Кактус и К. 14.50 До-ми-соль 15.10 Зов джунглей 15.35 «Элен и ребята». 16.00 «Тет-а-тет» 16.30 «Семь дней спорта» 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропицанки». 18.20 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. «Спартак»(Москва) - «Нант»(Франция). Трансляция. В перерыве -- «Спокойной ночи, малыши!» 11 мин, реклама УЕФА 1.20, реклама ОРТ 2 мин. Возможное дополнительное время до 22.10 20.20 Время 21.00 Программа передач 21.05 Комедия Юрия Мамина «Фонтан» 22.50 Новости 23.00 Кинематограф 23.30 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. Обзор 3-х матчей. до 1.45

Канал «Россия»

9.05 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 10.20 Чрезвычайный канал. «Живем и любим». 10.30 Музыкальный эксперимент. 10.45 «Волшебный школьный автобус». Мультсериал. 11.15 Репортажи с мест. 15.05 Праздник каждый день. 15.15 Там-там новости. 15.30 Чья сторона? 16.20 Дальний Восток. 16.50 Клип-антракт. М.Шуфутинский. 16.55 От «винта». 17.10 Кипрас Мажейка. «Параллели». 17.25 Своя игра. 17.55 Кино с продолжением. «Петербургские тайны». 19.25 Подробности. 19.35 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 20.30 Домини Михаила Боярского. 21.10 Чрезвычайный канал. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Дневник фестиваля «Золотая маска». 22.55 «Кто мы?» Историко-публицистическая программа. 23.50 Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург

12.00, 13.00, 14.00, 15.35, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». Сериал. 13.05 Скорая помощь. 13.35 Советы садоводам. 13.45 Мультфильм. 13.55, 16.00, 16.35 Музыкальный момент. 14.05 «Маленький прокурор». Худ.фильм (Германия). 15.45 «Немецкая волна». 16.05 Стиль жизни. 16.20 Экспресс-кино. 16.40 Детское ТВ. «Лучше хореом». 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». Сериал. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.00 Хит-парад «Телекомпакта». 20.55 Деловые города. 21.10 Блеф-клуб. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.20 День рождения. 22.30 «Кроткая». Худ.фильм.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09.30 Программа для детей. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Гимнастика. 10.30 Дошкольники дома. 10.55 Поговорим о детях. 11.00 «Танцы на льду». Сериал пр-ва Германии. 11.40 Музыкальная программа. 12.00 Тележурнал. 12.15 Академия здоровья и красота. 12.30 Наше государство. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Энергия Земли. 13.40 Грамматика. 14.00 История с мышкой и компьютером. 14.25 Музыка в душе. 15.00 Выскажись. 15.05 Каталог памятников. 15.15 Я сюрреалист. 15.20 Гость дня. 15.30 История польского радио. 15.50 Программа на вечер. 16.00 Музыкально-поэтическая программа. 16.30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17.00 Программа для молодежи. 17.25 Программа для детей. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Тележурнал. 18.45 С камерой среди зверей. 19.05 «Успех». Сериал Польши. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Спортивная студия. 22.30 Пульс дня. 23.45 Дело для репортера. 00.25 Новости. 00.40 «Императив». Фильм пр-ва Германии. 02.15 Обряды и обычаи.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.15 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Нескучные дни». Сериал пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Документальный сериал. 11.00 Программа для молодежи. 11.25 Развлекательная программа. 12.15 Перед чемпионатом мира. 13.10 Департамент искусств. 13.40 Мой маленький мир. 14.00 Панорама. 14.20 «Лето в Лесмонии». Фильм пр-ва Германии. 15.10 Музыкальная программа. 15.45 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультсериал. 16.25 Академия здоровья. 16.35 Пейзаж польской деревни. 17.00 Животные вокруг нас. 17.30 Тележурнал. 18.00 Киносенс. 18.25 Документальный фильм. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Один из десяти. 20.35 Программа для детей. 21.00 «Из архива». Фильм пр-ва США. 21.50 Налоги. 22.00 Панорама. 22.35 Экспресс репортеров 23.10 Телетеатр. 00.00 Спортивная студия. 01.00 Панорама. 01.05 Уроки мастеров.

НТВ

17.00 Кинотеатр юного зрителя. «ЧУДЕСНЫЕ ГОДЫ». 103-я серия (США). 17.30 Такова спортивная жизнь. 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.35 Герой дня. 19.00 Мир кино. Райан О'Нил и Изабель Аджани в фильме Уолтера Хилла «ВОДИТЕЛЬ» (США). 20.35 Детям. Мультфильмы на ночь. «Как казаки купеш варили». 20.45 «Оба-на»: избранное. 21.00 «Сегодня». Информационная программа. 21.35 Час сериала. «СУНИИ-ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ БЫСТРОГО РЕАГИРОВАНИЯ». 2-я серия (Великобритания). 22.30 Времечко. 23.00 «Сегодня». Информационная программа. Ночной выпуск. 23.20 - 1.20 Кафе Обломов.

Чацьвер, 21 сакавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Новости. 8.15 «Взошедшая звезда». Видеофильм. 8.50 Мультфильмы. 9.20 «Эпитафия сигарете». Док. фильм. 9.40 «Возвращение в Эдэм». Телесериал (Австралия). 2-я серия. 10.35 «Будьте здоровы». 10.45 «Африканская охота». Док. фильм. 11.30 Мультфильмы. 12.10 По вашим просьбам. «Золотой теле-нок». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 15.00 Новости. 15.15 «Пять украденных «монахов». Худ. фильм для детей. 16.35 «Мне снился сад». Док. фильм. 16.50 Уроки Н.Новожиловой. 17.20 «Крок». Провинция. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 «Как живешь, издательство?» Телеочерк. 18.15 «Будьте здоровы». 18.25 Экономист. 18.35 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводом). 19.05 «Возвращение в Эдэм». Телесериал (Австралия). 3-я серия. 20.05 «Контрасты». Правовая программа. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Неделя телевидения Молдовы. «Лучаферул». Худ. фильм. 2-я серия. 23.50 «Нить Ариадны». Док.фильм. 24.00 Новости. 0.15 «Кроко». Программа для молодежи. ГРОДНО: 17.50 «Баловники». Программа для молодежи. 18.10 Дневник Принеманья. 18.20 Экология и мы.

ОРТ

5.00 Телеутро 8.00 Новости 8.15 «Секрет тропицанки». 9.05 Футбол. Лига чемпионов. «Ювентус» (Италия) - «Реал» (Мадрид, Испания) 11.00 Новости (с сурдопереводом) 11.10 В эфире телерадиокомпания «Мир». «Под крышей мира» 11.50 «Открытая книга». Фильм 2-й. 2-я серия (По возможности реклама между передачами 2 мин) 13.10 «Т. С. Н.» («Телевизионная служба новостей»). 14.00 Новости (с сурдопереводом) 14.20 «Приключения в Одиссее». 14.40 Лего-го! 15.10 Тин-Тоник 15.35 «Элен и ребята». 16.00 Фигурное катание. Чемпионат мира. Парное катание. Произвольная программа. Передача из Канады. 17.00 Новости 17.20 «Секрет тропицанки». 18.10 Час пик 18.35 Лотто-Миллион 19.05 «Один на один» 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 19.55 Реклама 20.00 Время 20.40 Программа передач 20.45 Роджер Мур в боевике «Захват в Северном море» 22.30 Фигурное катание. Чемпионат мира. Парное катание. Произвольная программа. Передача из Канады. 23.20 Новости 23.30 «Черный треугольник». 2-я серия до 1.35

Канал «Россия»

9.05 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 10.20 Миллиейская хроника. 10.30 Музыкальный эксперимент. 10.45 «Волшебный школьный автобус». Мультсериал. 11.15 Р

15 - 21 сакавіка 1996 г.

7

НАТЭЛЭВІЗІЯ

Пятніца, 22 сакавіка

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономист. 8.00 Новости. 8.15 «Русская фантазия». Фильм-концерт. 9.00 «Возвращение в Эдэм». Телесериал (Австралия). 3-я серия. 9.55 Мультфильмы. 10.15 «Золотые рога». Худ. фильм. 11.25 «Монолог о любви». Фильм-концерт. 12.35 Классика на экране. «Сердце не камень». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 15.00 Новости. 15.15 «Остров Серафимы». Худ. фильм. 16.30 Неделя телевидения Молдовы. «Здесь наш дом». 17.00 Педагогический экран. Воспитание детей в неполных семьях. 17.30 Под знаком «Ч». Часть 1-я «Зона отчуждения». Передача из Гомеля. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Творцы. Балетмейстер Семен Дречин. 18.25 Экономист. 18.35 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдоперевода). 19.05 «Возвращение в Эдэм». Телесериал (Австралия). 4-я серия. 20.05 «Международный курьер». События, факты, комментарии. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Вечерний мюзикон. «Дорогой Горбачев». Худ. фильм (Италия). 23.35 Мастерская. «Белорусская академия искусств». 24.00 Новости. 0.15 Акколада. ГРОДНО. 17.50 Дневник Приемлемая. 18.00 Только по пятницам. 18.35 Размышления над фактом.

ОРТ

5.00 Телеутро. 6.00 Новости. 8.15 «Секрет тропи- канки». 9.05 «Один на один». 9.45 «Играй, гармонь любимая!». 10.15 «Зачем верблюдам апельсин?» Мультфильм. 10.25 «Пока все дома». 11.00 Новости (с сурдоперевода). 11.10 В эфире телерадиокомпания «Мир». «От пятницы до пятницы. Занимательные сюжеты из стран Содружества». 11.50 «Открытая книга». Фильм 2-й. 3-я серия. 13.00 «Красный лис». Мультфильм. 13.10 «Т. С. Н.». «Телевизионная служба новостей». Сериал. 14.00 Новости (с сурдоперевода). 14.20 «Приключения в Одиссее». 14.40 Фильмы-сказки Александра Роу. «Марья-искусница». 15.55 Фигурное катание. Чемпионат мира. Мужчины. Произвольная программа. Передача из Канады. 17.00 Новости. 17.20 «Секрет тропи канки». 18.10 «Звезда» представляет... 18.25 Человек и закон. 18.55 «Поле чудес». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!». 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.40 Программа передач. 20.45 «Детективное агентство «Лунный свет». Сериал. 21.45 Взгляд. 22.30 Фигурное катание. Чемпионат мира. Мужчины. Произвольная программа. Передача из Канады. 23.30 Новости. 23.40 «Черный треугольник». 3-я серия до 1.50

Канал «Россия»

9.05 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 10.20 Милицейская хроника. 10.30 Торговый дом. «Ле Монти». 10.45 Мультфильмы. 11.15 Репортажи с мест. 15.05 Праздник каждый день. 15.15 Там-там новости. 15.30 Продленка. 15.50 Месяслов. 16.20 Новая линия. 16.50 Дисней по пятницам. «Высокое небо». Худ. фильм. 3-я серия. 17.45 Белая ворона. 18.15 Клип-антракт. Лада-Дэнс, группа «Браво». 18.25 Правительственные будни. 19.25 Подборники. 19.35 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 20.30 «К-2» представляет: «Поцелуй в диафрагму». 21.25 Оставьтесь в шляпе. 22.30 Река времени. 22.35 Автомир. 22.40 Анализ недели. 23.10 «Руки убийцы». Худ. фильм (Великобритания).

Санкт-Петербург

12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 «Первая любовь». Сериал. 13.10 Скорая помощь. 13.40 Советы садоводам. 13.50 Телеблиц. 13.55, 20.00, 21.35 Музыкальный момент. 14.10 С.Мрожек. «Чародейная ночь». Телеспектакль. 15.00 «Европейский калейдоскоп». 15.40 «Немецкая волна». 16.00 Стиль жизни. 16.15 «Страсти-мордасти». 16.30 Детское ТВ. «Там, где живет Паутины». 16.50 «Семь пятниц на неделе». 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Первая любовь». Сериал. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.05 «Открытие». Худ. фильм. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.20 День рождения. 22.30 Парад парадов. Музыкальное шоу. 23.10 «Мона Лиза». Худ. фильм (Великобритания).

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09.30 Театральная программа. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 11.00 Сериал пр-ва США. 11.45 Музыкальная программа. 12.00 Сделай как мы. 12.15 Программа для родителей. 12.30 У себя. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Сельскохозяйственный журнал. 13.45 Книжки, которые потрясли мир. 14.00 Школы за океаном. 14.15 Творческие школы. 14.35 Знайте, значит жить. 15.00 Если не Оксфорд, то что? 15.10 Секс. 15.30 Если не Оксфорд, то что? 15.50 Программа дня. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17.00 Программа для молодежи. 17.25 Программа для детей. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Тележурнал. 18.30 Ежедневные культуры. 18.45 Журнал потребителя. 19.05 Свидание в Нью-Йорке. 19.50 Развлекательная программа. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Воскресенье в Нью-Йорке». Комедия пр-ва США. 22.55 Пульс дня. 23.15 Спортивная студия. 00.05 Новости. 00.20 Четверть часа. 00.40 Тележурнал. 01.15 «Тень волка». Фильм пр-ва Канады.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спорт. 08.15 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Мир, который не может погнубить. 10.55 Мультисериал. 11.00 В чем дело? 11.25 Телеутро. 12.50 Мои книги. 13.10 Андрей Байда - что дальше? 13.35 Музыкальная программа. 14.00 Панорама. 14.20 «Золото Аляски». Сериал пр-ва Польши. 15.15 Музыкальный журнал. 15.45 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультисериал. 16.25 Академия здоровья. 16.40 Музыкальная программа. 17.00 Спортивная студия. 18.00 Развлекательная программа. 18.30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Тележурнал. 20.35 Программа для детей. 21.00 Беседа. 21.50 Налоги. 22.00 Панорама. 22.35 Спортивная программа. 22.40 Развлекательная программа. 23.55 «Зависть». Фильм пр-ва США. 00.25 «Дети Голливуда». Документальный сериал. 01.15 Панорама. 01.20 Музыкальная программа.

НТВ

17.00 Кинотеатр юного зрителя. «ЧУДЕСНЫЕ ГОДЫ». 105-я серия (США). 17.30 Футбольный клуб. 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.35 Герой дня. 19.00 Русский детектив. Василий Мищенко. Оксана Фандера и Михаил Козаков в фильме «ДУРАКИ УМИРАЮТ ПО ПЯТНИЦАМ». 20.40 «Обан»: избранное. 21.00 «Сегодня». Информационная программа. 21.35 Час сериала. «СУНИИ - ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ БЫСТРОГО РЕАГИРОВАНИЯ». 4-я серия, заключительная (Великобритания). 22.30 Времечко. 23.00 «Сегодня». Информационная программа. Ночной выпуск. 23.20 Мир кино. Цикл Элгара По. Роджер Кормен. Художественный фильм «ГРОБНИЦА ЛИГЕЙ» (США). 0.45 - 3.05 Ночной канал. Эротические шоу мира.

Суббота, 23 сакавіка

Белорусское телевидение

8.00 Новости. 8.15 Сущность. Духовная программа. 8.45 Созвучие. Передача из Бреста. 9.05 Здоровье. 9.40 Уроки Н.Новожиловой. 10.10 Мультфильм. 10.50 «Все про все». 11.15 «Ералаш». Юмористический журнал. 11.35 Телеанонс. 11.40 «Мир природы и увлечений». 12.20 Неделя телевидения Молдовы. «Александр Лапушняну». Фильм-опера. 13.55 Многоголосие. 14.30 Олимпийский силуэт. Плавание. 14.50 «Чистый голос». Концерт. 15.20 Белорусский дом. 16.00 «Оставьтесь с нами!» Встреча сотрудников Белтелерадиокомпаний с жителями Могилевской и Гомельской областей. 16.30 «Зорная роща». Телеконкурс молодых артистов эстрады. 17.10 Телевизионный Дом кино. Фестиваль «Белый Аист». 17.50 Неделя телевидения Молдовы. «Осенний коктейль». Музыкальная программа. 18.30 Галерея. Депутат Верховного Совета Республики Беларусь Анатолий Лебедько. Авторская программа Т.Егоровой. 19.05 По вашим просьбам. «Подранки». Худ. фильм. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 Компания «Центер» представляет: «Ночь святого Лаврентия». Худ. фильм (Италия). 23.45 Видимо-невидимо. 0.45 Темная комната.

ОРТ

6.45 Телеканал «Подъем!». 7.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 8.00 Новости. 8.10 Телеканал «Подъем!» (Продолжение). 9.30 «Не зевай!». 10.00 Утренняя почта. 10.35 Смак. 10.50 «Эрмитаж». «Фаворит Петра Великого». 11.25 Лосюна Овчинникова в фильме «Мама вышла замуж». 12.55 Фигурное катание. Чемпионат мира. Произвольный танец. Передача из Канады. 14.00 Новости (с сурдоперевода). 14.20 «Автомобиль и я». 14.40 В мире животных. 15.20 «Окно в Европу». Ведущий Д.Киселев. 15.50 Бомонд. 16.10 «Счастливы случаи». 17.00 Новости. 17.20 Веселые истории в журнале «Ералаш». 17.40 Телеполк. 18.10 «Золотая серия». Год 1985-й. «Самая богатая и привлекательная». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!». 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.40 Программа передач. 20.45 «Детективное агентство «Лунный свет». 21.45 «Дни». 22.25 «Бэйз ринг». 23.15 «Коллекция Первого канала». Джан Мария Волонте в криминальной драме «Счастливыч Лучано» до 2.10

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 «Что день грядущий...». 7.30 «Вовлукания, или Загадка доктора Никодима». 7.45 Золотой ключик. 8.05 Этикетка. 8.15 Твои возможности, человек. 8.45 Парламентская неделя. 9.30 Большой хоккей. 10.10 Клип-антракт. Р.Ибрагимов. 10.15 Как жить будем? 11.00, 22.30 Служба 299-00-00. 11.15 Пилигрим. 12.00 Праздник «Труда». 12.30 «Поэт в России - больше, чем поэт». 13.20 Де факто. 13.35 «Бланш». Многосерийный телефильм (Канада). 1-я серия. 14.25 Караоке порусски. 14.45 Сигнальный экземпляр. 15.00 Империя игр. «Ладисторы». 15.50 Клип-антракт. Ф.Киркоров. 15.55 Футбол. Чемпионат России. «Спартак» (Москва) - «Черноморец» (Новороссийск). 17.55 Кино с продолжением. «Петербургские тайны». 19.25 Субботний вечер с Роланом Быковым. 21.05 Совершенно секретно. 22.45 Река времени. 22.50 Автомир. 22.55 Программа «А». 23.55 Адамово яблоко.

Санкт-Петербург

9.00 Актуально-насуточно. 9.30 Стиль жизни. 9.45 День рождения. 9.50 «И все было...». 10.30 Ток-шоу «Наблюд». Георгий Жженев. 10.00 Теннис. Международный турнир «Кубок Санкт-Петербурга-96». 12.35 «Олимпийская гонка». Док. фильм (Норвегия). 13.05 «За глаза». Музыкально-развлекательная программа. 13.30 «Еще одна Россия». Видеоанал. 15.00 «Любите ли вы учебный театр?» 15.30, 18.30, 21.00 Информ ТВ. 15.40 Мы и банк. 16.20 Зебра. 17.10 Телеканал «Не хочешь - не смотри». 17.55 Теле-граф. 18.10 Большой фестиваль. 18.55 Спортивная программа. 20.25 «Ужас приходит в полнолуние». Телеспектакль цикла «Уик-энд с детективом». 21.20 «Говорите... Мне интересно». Худ. фильм (Франция). 22.40 Музыкальный рай.

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Экологическая программа. 08.15 Из Польши. 08.30 Все об огороде. 08.55 Агролиния. 09.30 «Возвращение в будущее». Сериал пр-ва США. 09.55 Программа дня. 10.00 Новости. 10.10 «Зерно». Программа католической редакции. 10.35 Программа для детей и молодежи. 11.35 Концерт. 11.55 Чо вы на это? 12.00 Индия. 12.50 Концерт. 13.00 Новости. 13.10 Страна. 13.35 Телеконцерт пожеланий. 14.00 Животные мира. 14.30 Мультфильмы У. Диснея. 15.40 Концерт. 16.00 Спортивная студия. 17.05 «Билл Гоусби шоу». Сериал пр-ва США. 17.30 Концерт. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.25 Тележурнал. 18.55 Концерт. 19.05 «День за днем». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Библия, Ветхий завет». Фильм пр-ва США. 22.45 Концерт. 23.00 Развлекательная программа. 23.45 Культурно-публицистическая программа. 00.30 Новости. 00.40 Спортивная суббота. 01.00 «Желание смерти». Фильм пр-ва США. 02.30 «Тот мужчина, та женщина». Фильм пр-ва Австралии. 04.10 Музыкальная программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Концерт. 08.30 Такие одинокие. 08.50 Уроки языка глухонемых. 09.00 Мультисериал. 09.25 Приветствие. 09.30 Местная программа. 10.30 Тележурнал. 11.00 Жизнь рядом с нами. 11.30 Польские монастыри. 12.00 Час с Жанной Берберой. 13.00 Академия польского фильма. 15.00 События недели. 15.35 Ребусы. 16.05 Тележурнал. 16.35 «Повесть о Швейке». Телепредставление. 17.05 Путешествие во времени и пространстве. 18.00 Сериал пр-ва США. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 19.30 Семь дней - мир. 20.00 Тележурнал. 20.35 Сумасшедшие цифры. 21.00 Документальный фильм. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.35 Слово на воскресенье. 22.40 Музыкальный журнал. 23.10 «Нагромождение лжи». Фильм пр-ва США. 00.50 Репортаж. 01.00 Панорама. 01.05 Фестиваль.

НТВ

17.00 РЕН - ТВ представляет: «Дог-шоу. Я и моя собака». 17.30 Вернисаж Ильи Репина. 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.30 Программа Сергея Доренко «Характеры». 19.10 Сериал по выходным. «КРУТОЙ УОКЕР: ПРАВОСУДИЕ ПО-ТЕХАССКИ». 21-я серия (США). 20.00 Намедни. 20.45 Куклы. 21.00 «Сегодня». Информационная программа. 21.35 Мир кино. «ДЖЕЙМС БОНД - АГЕНТ 007». Фильм пятый «ТЫ ЖИВЕШЬ ТОЛЬКО ДВАЖДЫ» (США). 23.35 Третий раз. 0.20 - 2.55 Ночной канал. «Плейбой».

Нядзеля, 24 сакавіка

Белорусское телевидение

8.00 Неделя телевидения Молдовы. «Поэт, море и вдохновение». Фильм-концерт. 8.45 «Конон». Мультисериал. 9.10 Лучшие хиты MTV. 9.40 По вашим просьбам. Елена Проклова и Андрей Миронов в худ. фильме «Будьте моим мужем». 11.05 Все нормально, мама! Развлекательная программа. 11.35 Арсенал. Программа для армейцев. 12.05 «Вершина мира». Телеигра. 12.25 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 12.45 Телебом. Шоу-конкурс. 13.40 Студия «Окно». Классика дворов. 14.15 Авто-парк. 14.30 Мост. 15.00 «Дикий юг». Научно-популярный сериал. 15.30 Приглашаем на вечерки. 16.00 Театр в кресле. 16.40 «Вершина мира». Телеигра (продолжение). 17.00 Бездельник. 17.30 Компьютерный полигон. 17.55 Чемпионат Англии по футболу. Премьер-лига. «Манчестер Юнайтед» - «Тоттенхем». В перерыве - Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Новости-ТВ. 21.05 Ток-шоу «Караиболь». 21.40 «Синема». «Бум-П». Худ. фильм (Франция). 23.40 «Бархатный сезон». Музыкально-развлекательная программа.

ОРТ

6.50 Тираж «Спортлото». 7.00 Телеканал «Подъем!». 8.00 Новости. 8.10 Телеканал «Подъем!» (Продолжение). 9.25 Пока все дома. 10.00 Утренняя звезда. 10.50 «Из первых рук». 11.00 «Служу России!». 11.30 «Играй, гармонь любимая!». 12.00 Русский мир. 12.25 «Очевидное-невероятное». 12.55 Смехопанорама. Ведущий Е.Петросян. 13.25 Приключенческий сериал «Пираты». 14.00 Новости (с сурдоперевода). 14.20 Вокзал мечты. Юрий Башмет. 15.00 Клуб путешественников. 15.45 Футбольное обозрение. 16.15 Мультфильм «Легенды острова сокровищ». «Приключения Вуди и его друзей». 17.00 Новости. 17.20 «КВН-ассорти». 17.55 Фигурное катание. Чемпионат мира. Женщины. Произвольная программа. Передача из Канады. 18.55 «Гагарин». Мультфильм. 19.00 Филипп Нуаре в комедии «Откройте полицию!». 20.55 Реклама. 21.00 Воскресенье. 21.48 Новости спорта (без публикации). 21.55 Программа передач. 22.00 «Детективное агентство «Лунный свет». 22.55 Новости. 23.05 Любовь с первого взгляда. 23.40 «Дождь в чужом городе». Телефильм до 2.50

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 «Что день грядущий...». 7.30 Теремок. 7.45 Гостиная деда Мазая. 8.00 Наш сад. 8.30 В мире авто- и мотоспорта. 9.00 Доброе утро. «Завтрак для чемпионов». 9.30 Аты-баты... 10.00 Вести в двадцать. 10.15 Русское кино. 10.55 Торговый дом. «Ле Монти». 11.00 Лучшие игры НБА. 12.00 «Этот неизвестный... Сергей Шакуров». 12.45 Горячая десятка. 13.20 Не вырубить... 13.35 «Бланш». Многосерийный телефильм. 2-я серия. 14.25 Футбол без границ. 15.10 Клип-антракт. И.Аллегрова. 15.15 Книжная лавка. 15.45 В мире животных. 16.40 Телекросс. 17.00 Волшебный мир Диснея. «Чокнутый», «Аладдин». 17.55 Снимается кино... 18.00 Колесо истории. 19.25 Сделано в Голливуде. «Коктейль». Худ. фильм. 21.25 У Ксюши. 22.30 Служба 299-00-00. 22.45 Река времени. 22.50 Автомир. 22.55 Дневник фестиваля «Золотая маска». 23.10 Тихий дом. «На пути к «Оскару-96». Программа С.Шолохова.

Санкт-Петербург

8.20 Это ваш день. 8.50 Целительное слово. 9.20 Стиль жизни. 9.35 «Солнце в кармане». Худ. фильм для детей. 10.45 День рождения. 10.50 Храм. 11.20 «Барабашка-ТВ». Клоунада. 11.35 Россия. Выбор пути. 12.05 «Вокруг театра». Приглашает Любовь Казарновская. 12.25 Теннис. Международный турнир «Санкт-Петербурга-96». 14.00 Солисты Мариинского театра в программе «Адажио». 14.40 Детское ТВ. «Золотой ключ». 15.00 «Сказка за сказкой». «Каменное сердце». Часть 2-я. 15.35 «Посмотрим». Анонс телепрограмм. 15.50, 17.55, 18.55 Музыкальный момент. 15.55 Чемпионат Италии по футболу. 18.00 «Пой с нами». 18.20 Телеблиц. 18.30 Информ ТВ. 19.00 Ура! Комедия. «Как преуспеть в рекламе». Худ. фильм (Великобритания). 20.30 Телешансон. 21.00 Информ ТВ. Международное обозрение. 21.25 Ню смюкинг. 22.10 Международный турнир по теннису «Кубок Санкт-Петербурга-96». 22.30 «Три друга». Худ. фильм-пародия (США).

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Сельское хозяйство в мире. 08.15 Польские танцы. 08.35 Сельскохозяйственная программа. 09.05 Музыкальная программа. 09.35 «Дорога в Авонлеа». Сериал пр-ва Канады. 10.25 Телеутро. 10.45 Музыкальная программа для детей. 11.05 В старом кино. 13.00 Трансляция из Ватикана. 13.20 Публицистическая программа. 14.00 Новости. 14.10 Неделя. 14.40 Стекланный дом. 15.15 «Север - Юг». Сериал пр-ва США. 16.00 Спортивная студия. 17.05 Конкурс для абонентов. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Стоит посетить. 18.50 Сатирическая программа. 19.10 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Матери, жены, любовницы». Сериал пр-ва Польши. 22.10 Документальный фильм. 00.00 Спортивное воскресенье. 02.10 Конкурсные интерпретации. 02.10 Концерт.

Программа 2

08.00 Эхо недели. 08.30 Фильм для глухих. 09.20 Слово на воскресенье. 09.30 Местная программа. 10.30 Приветствие. 10.35 Политический комментарий. 11.00 Отчизна. 11.15 Программа для детей. 12.15 Телетатр для детей. 13.05 «Твоя неверная». Комедия пр-ва США. 15.00 Спортивная студия. 16.05 Тележурнал. 16.30 Катехизм. 17.00 Тележурнал. 18.00 «Бeverли Хилз». Сериал пр-ва США. 18.50 Вторая программа. 19.00 Местная программа. 19.10 Конкурс молодых музыкантов. 20.05 Тележурнал. 20.30 Мультисериал. 21.00 Специальная линия. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.45 «Преступление сердца». Фильм пр-ва США. 00.25 Бестселлеры второй программы. 01.00 Панорама. 01.05 Журнал джаза.

НТВ

17.00 Кинотеатр юного зрителя. «ПОЛИЦЕЙСКИЙ КЭТТС И ЕГО СОБАКА». 27-я серия (США). 17.30 Телеигра «Сто к одному». 18.00 «Сегодня». Информационная программа. 18.30 Музыкальная программа «Овация». 19.00 Сериал по выходным. «КРУТОЙ УОКЕР: ПРАВОСУДИЕ ПО-ТЕХАССКИ». 22-я серия (США). 19.50 «Оба-на»: Избранное. 20.00 Итоги. 21.10 Наше старое кино. Арчил Гомишвили, Сергей Филипов, Михаил Пуговкин и Наталья Крачковская в фильме «ДВЕНАДЦАТЬ СТУЛЬЕВ». 23.55 - 1.30 Золотой Остап: другая жизнь. (А.Гомашвили - 70 лет).

Не змарнуйце апошні шанц!

Падпіска на ПАГОНІЮ працягнута да 20-га сакавіка на ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Кошт падпіскі на 1 месяц складае 8 тысячаў рублёў, на 3 месяцы - 24 тысячы.

Падпісны індэкс - 63124.

Хто можа дапамагчы знайсці кніжку ці звесткі аб кнізе «Славацкія партызаны ў Баранавіцкім раёне», прашу тэлефанаваць 6-30-15, Генадзю.

ПРАДАЮ

швейную машынку «Орша», нядорага.

Тэл. 6-22-84.

фасадную глазураваную плітку «кабанчик» блакітнага колеру.

Тэл. 33-09-59, пасля 18.00.

ЗДАЮ

на пратат шлюбныя строі. Бяру заказы на выраб дзіцячага адзення, камунічных і лёгкіх жаночых сукенак.

Тэл. 31-21-87.

ПАВОДКА ПАЧНЕЦА

3 ДНЯ НА ДЗЕНЬ

На ліквідацыю наступстваў паводкі, якая чакаецца на Гарадзеншчыне, спатрэбіцца каля 10 мільярдаў рублёў. Пра гэта на прэс-канферэнцыі, што адбылася 7 сакавіка, паведаміў загадчык аддзела аблвышканаму па надзвычайных становішчах і абароне насельніцтва ад наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС Станіслаў Андрэеўскі.

«ПАГОНЯ» яшчэ ў мінулым нумары паведамляла пра пагрозу затаплення запарку. Для магчымай эвакуацыі жывёлы тэрмінова рыхтуюцца каля 500 клетак. Пачаліся работы па ўзвядзенню жалеабетоннай сцяны на беразе Нёмна, якая павінна абараніць ад паводкі Каложу. Поўным ходам ідзе эвакуацыя матэрыяльных каштоўнасцяў з 12 прадпрыемстваў Слоніма, дзе нават у звычайныя зімы Шчара набірае шмат бедаў. Умацоўваюцца палі фільтрацыі завода «Нёман» у Бярозаўцы. Для адводу вады з Рачунскага вадасховішча на Смагоншчыне, дзе плануецца пабудова ў будучым электростанцыю, вакol бліжэйшы вёскі капаецца 600-метровая канава.

І тым ня менш, страты ад паводкі чакаюцца вялізныя. У зоне затаплення апынуцца 12 тысячаў гектараў пасеваў, 22 жывёлагадоўчыя фермы, каля 80 вёсак. Аграмадныя сродкі спатрэбяцца на эвакуацыю людзей (плануецца, што іх колькасць складзе каля 13 тысячаў), на ахову пакінутай імі маёмасці. Між тым, у буд-жаце вобласці па ліквідацыю стыхійных бедстваў ды наступстваў іншых надзвычайных сітуацый на год выдаткавана ўсяго 3 мільярды 100 мільёнаў рублёў.

15 - 21 сакавіка 1996 г.

8

ДЗЬВЕ ФРАЎ ПІЛІ КАВУ, А НАМ - СЬВЯТА

Ёсць дастаткова сьведчаньняў, што так званы **Міжнародны жаночы дзень прыдумалі Клара Цэткін і Роза Люксембург**. Гэта зразумела: «отрекаюсь от старого мира», ад агульначалавчых хрысьціянскіх каштоўнасьцяў, трэба было ствараць новыя традыцыі. Аднак, міжнародным днём 8 сакавіка ня стала. На мінулым тыдні яго не сьвяткавалі ні палякі, ні летувісы - народы вельмі блізкія нам па гісторыі і культуры.

Але абыйсьці жанчын сьвятам было б вельмі непрыгожа. Яны б не прабачылі. Што мы можам прапанаваць узамён сумнеўнай даты, калі дзьве фраў пілі каву?

Аказваецца, ёсць што! У традыцыях беларускага народу ёсць нямала сьвяточных дзён спецыяльна дзеля жанчын. Асабліва багатыя на такія дні чэрвень. 5 чэрвеня лічыцца днём Прападобнай Еўфрасіньні Полацкай: ці ёсць найбольш адметная жанчына на Беларусі? Чым ня дата для нацыянальнага жаночага сьвята?

7 чэрвеня пачынаўся вельмі старажытны, яшчэ з паганскіх часоў, «русалчын тыдзень». Адначасна яго звычайна дзяляць: распраналі самую здаровую, дзябелую дзеўку вёскі, распускалі ёй валасы і вадзілі па пасавах, каб хлеб урадзіўся. Сэнс у тым, што русалкі жыўць у вадзе, а вада - гэта ўраджай, гэта жыцьцё.

НЕ ДА МОГЛАК

У Горадні спынена праца па дасьледаваньню старых могілак па вуліцы Анто-нава. Гісторыкам мясцовага ўніверсітэту, якія займаліся вывучэньнем могілак у 1993-1994 гадах, выплачаны запазычаныя гарадзкімі ўладамі грошы - 400 тысяч рублёў.

Рашэньне гарвыканкаму аб спыненні працы выклікана «адсутнасьцю грашовых сродкаў і магчымасьцяў рэалізацыі вынікаў дасьледаваньняў». Разам з тым, у выпісцы з пратаколу рашэньня гаворыцца аб тым, што сабраны гісторыкамі матэрыял - ня поўны па аб'ёму, павярхоўны і сьпісаны, у асноўным, з энцыклапедый ды розных даведнікаў.

В.М.

ЦІ БУДЗЕ КАНЕЦ «ЦІВАЛІДЫ»?

Ва ўсіх папярэдніх розыгрышах Кубку эўрапейскіх чэмпіёнаў па хакеі Беларусь прадстаўлялі (і, трэба дадаць належае, дастойна) хакеісты сталічнага «Цівалі». Сёлета рэальны шанец паспрабаваць свае сілы ў гэтым турніры мае гарадзкія «Нёман».

Для гэтага камандзе Анатоля Вары-вончыка, якая толькі што стала пераможцай Усходне-Эўрапейскай Хакейнай Лігі, неаб-

ходна заняць першае месца ў стартуючым сёньня чэмпіянаце краіны, удзел у якім бяруць таксама «Цівалі», жлобінская «Бел-сталь» і наваполацкі «Палімір».

Чэмпіянат краіны пройдзе па круговай сістэме. Кожная каманда сустрэнецца з сапернікамі па чатыры разы - двойчы на сваёй пляцоўцы і двойчы ў «гасьцях». Гарадзёны распачынаюць гэты турнір «хатнімі» гульнямі з навапалачанамі.

В.Р.

ХТО БУДЗЕ БАРАЊЦЬ АЙЧЫННЫЯ БРАМЫ?

Сёлета ў расейскай вышэйшай лізе значна пашырыўся беларускі футбольны лепён. У складзе васымі клубуў зарэ-ходзяцца 20 нашых майстроў (14 з іх за апошнія два гады гулялі за нацыянальную зборную). У першых турах вызначыліся Ан-дзей Рапайка (у свой час стажыраваўся ў гарадзёнскім «Нёмане») і Юры Антановіч (калісьці вучыўся ў Сморгонях), забіўшыя па голу. Больш за ўсё беларусаў вабяць мясціны Максіма Багдановіча - у Ніжнім Ноўгарадзе атабарыліся адразу чацьвёра. А па амплуа на ўсходнім рынку найбольшым попытам карыстаюцца брамнікі. Усяго ж за мяжой цяпер выступае 7 галкіпераў з Беларусі.

Х.КОРНЕР.

Вітаўт РУДНІК

Хто хоча

больш глыбока ведаць гісторыю сваёй краіны, а таксама аб жыцьці палякаў на Беларусі, выпісвайце і чытайце газету

"Głos znad Niemna"

Падпісны індэкс 63863.

Кошт на месяц - 4 тысячы рублёў,
на тры месяцы - 12 тысяч.

14 чэрвеня: «бабскі пост», старажытны абрад, які сімвалізаваў надыход дзявочай сталасьці, дасканаласьці. Абрадавай стравай на гэтым сьвяце была яешня.

10 лістапада - дзень Параскевы Пятніцы. У гэты дзень жанчынам забараня-лася прасьціткаць. А якія яшчэ былі ў жанчын абавязкі, якая праца глыбокай восеньню? Калі і гэтыя забараняліся, што рабілі бабы ў такі вольны дзень? Вядома ж, сьвяткавалі.

Можна згадаць 17 сьнежня - Дзень Варвары Мучаніцы. Гэты дзень лічыўся жаночым полусьвятам, па-беларуску - прысьвятак.

8 студзеня называлася «бабіна каша». У гэты дзень было прынята хадзіць у госьці да сваіх бабуляў. Сэнс, мне здаецца, вялікі: яшчэ не вядома, як складзецца жыцьцё ў маладзіцы, а калі бабуля мае ўнукаў - значыць жыцьцё прайшло недарма.

Я не этнограф, не гісторык, і тое вось колькі спраўдзёных народных жаночых сьвятаў ведаю. Без сумневу, навукоўцы ведаюць яшчэ больш. Ёсць з чаго выбіраць. А што мы сьвяткуем? Вячоркі дзьвюх нямецкіх парушалніц спакою? Знайшлі мне сьвята!

Д.ЛАЎРЫНОВІЧ.

КАМУНІСТЫ НА БЕЛАРУСІ... У XVII СТАГОДДЗІ

Так, яны былі. Прыяжду толькі адзін прыклад. У адным з прыгажэйшых гарадоў Беларусі - Пінску стаіць велічыня культавы замак, які мае назву Карла Барамея. Узведзены гэты касцёл у 1770-1782 гадах.

А цяпер перанясемся ў XVII стагоддзе. У 1695 годзе на гэтым жа самым месцы стаяў спецыяльна пабудаваны драўляны касцёл для манахаў ордэна камуністаў, якія гуртам прыбылі сюды з Паўночнай Італіі. Такім чынам, ня варта здзіўляцца, калі на берагах Піны і Прыпяці пабачыш людзей, больш падобных на італьянцаў, чым на беларусаў.

Як піша славуці Адам Кіркор у сваёй кніжцы «Живописная Россия»: «У цараваньне Сігізмунда III, акрамя францысканскага,

«...У ЁЙ ЖЫЦЦЁ І ПРЫГАЖОСЬЦЬ»

- пад такой назвай 8 сакавіка ў кінатэатры «Гродна» адкрылася выстава мастацкай фатаграфіі, прысьвечаная цудоўнаму веснаму сьвяту жанчын.

На адкрыцці сабралася шмат людзей: сябры Маладзёжнага фотаклуба «МІГ», які арганізаваў мерапрыемства, блізкія і знаёмыя Юрыя Слабажаніна - аўтара выстаўленых фотаработ, вучні СШ N 14, студэнты Гарадзёнскага музычнага вучылішча. Гучалі вершы і музыка.

«АЙЧЫНА МАЯ ДАРАГАЯ»

Рэспубліканскі конкурс малюнкаў пад такой назвай праводзіць Беларускі Дэмакратычны Маладзёжны Альянс імя Вітаўта Вялікага.

Конкурс прысьвечаны 700-годдзю нацыянальнага герба Пагоня. Прымаць удзел у конкурсе могуць творчыя калектывы і асобы любога ўзросту. Малюнкi трэба даслаць па адрасе: 230023, г. Горадня, вул. Э. Ажэшкі, 19, кв. 19 (не пазьней 31 траўня 1996 году).

Вынікі конкурсу будуць падведзены ў ліпені. Пераможцам - дыпломы і прызы. Акрамя таго, у Горадні, Менску, Пінску і Магілёве будуць праведзены выставы лепшых твораў.

Ул.інф.

М.МАЛІНОЎСКИ, правадзейны член Геаграфічнага таварыства, г. Баранавічы.

ВЕСЬНІК ВОЛІ - КАСЬЦЮШКА

Словы і музыка Я.Петрашэвіча

Ушэрана, муржана

Дзень і нощ баявымі шляхамі
Мы ішлі здабываць сваю волю.
У сэрцах імя Касцюшка
Было разам з намі,
А ў руках помста косаў сталёвых.
Грымнуў бой на крыжовых дарогах,
Як пякельнае веча праклёну.

І зьяднлася помста
З малітвай да Бога
«Стойма, хлопцы, да самага скону».
Павязала нас Нёмана стужка,
На прывольлі нікому ня цесна.
Веснік волі Касцюшка,
Як вольная птушка,
Для нашчадкаў застаўся, як песня.

БЯЗКОЛАВАЯ МІЦЫЯ

Менш чым напалову ад неабходнай колькасці забясьпечаная аўтамабілямі гарадзёнская міліцыя.

Да таго ж, кожную чацьвёртую з чатырохсот міліцэйскіх машын прыйшоў час сьлісваць.

СТАНОВІМСЯ НАРКАТЫЧНЫМ КАЛІДОРАМ

Кожны трэці выпадак выяўленьня наркотыкаў у Беларусі ў мінулым годзе быў зафіксаваны на Гарадзёншчыне. Міліцыя затрымала на тэрыторыі вобласці 168 чалавек, у якіх было канфіскавана 228 кілаграмаў макавай саломкі, 112 кілаграмаў каноплі і 20 кілаграмаў опія. На думку кіраўніцтва УУС аблвыканкаму, рост колькасці выпадкаў выяўленьня наркотыкаў сьведчыць у першую чаргу аб тым, што вобласць становіцца наркатычным калідорам з Расеі на Запад.

В.Р.

ПАГОНЯ

Рэдактар МІКОЛА МАРКЕВІЧ

Заснавальнік:

культурна-асветніцкі фонд

"БАЦЬКАУШЧЫНА"

Адрас рэдакцыі: 230023, г. Горадня,

вул. Дамініканская, 1.

Тэлефоны: (0152) 45-35-61, 45-41-83

E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by

FREESPACE BBS 0152-453-714

Газета выдаецца па пятніцах

Рэгістрацыйны нумар 465

Пры перадруку спасылка абавязкова.

Індэкс 63124.

Гарадзёнская абласная ўзбуйненая

друкарня: 230003, г. Горадня,

вул. Паліграфістаў, 4.

Заказ 985

Наклад 12292 паасобнікаў.

Нумар падпісаны да друку ў 16.00, 13.03.96